

Revisionsnämnden

CGR-EXAMEN 2.9.2012

DEL 2 REVISIONSBERÄTTELSEN OCH REVISORNS ÖVRIGA RAPPORTER (8 timmar), 100 poäng

Lös följande uppgifter (1–2) utgående från gällande stadganden samt god revisionsred och god bokföringsred. Uppgifterna kan besvaras i enlighet med den aktuella boken Kansainvälistä tilintarkastusalan standardit 2010, som publiceras av KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry. Revisorns rapporter kan i svaren upprättas i enlighet med modellerna i den aktuella boken Tilintarkastajan raportointi 2011, som också utges av KHT-yhdistys-Föreningen CGR ry.

Det saknar betydelse för lösningen av uppgifterna att de företag, personer och identifikationsuppgifter som förekommer i uppgiften är fiktiva. IFRS-bokslutsuppgifter för existerande börsbolag har använts som grund för uppgiften. I uppgiften har tillsatts bakgrundsinformation, fel och brister, som dock inte har någonting att göra med de aktuella företagen eller deras bokslutsuppgifter. De förvaltnings- och bokföringshandlingar som saknas i anslutning till uppgifterna samt de bilagor som omnämns i uppgifterna, men saknas, har ingen betydelse för lösningen av uppgifterna. Det har ingen betydelse för lösningen av uppgifterna att bokslutsbeloppen på några ställen ges avrundade. Det saknar betydelse för lösning av uppgifterna på vilka veckodagar datum infaller.

Vissa avsnitt, som har nämnts separat, har avlägsnats ur uppgiften. De avlägsnade avsnitten påverkar inte lösningen av uppgiften. Vid bedömningen ges ingen poäng för faktorer av typ teknisk summering av resultaträkningen, balansräkningen, kassaflödesanalysen (eller finansieringsanalysen), noterna eller tabellerna i uppgifterna. När du besvarar uppgifterna kan du förlita dig på att den bakgrundsinformation som ges i uppgiften (s. 2) är korrekt.

I uppgiften har moderföretagets resultaträkning och balansräkning samt noter i viss utsträckning presenterats i kortare form än minimikraven i bokföringsförordningen. Vid bedömningen ges ingen poäng för faktorer kring hur omfattande presentationen av moderföretagets resultaträkning och balansräkning med noter är. Vid bedömningen av svaren kan plus- och minuspoäng ges. Man kan få minuspoäng för grammatik- och skrivfel i de rapporter som krävs i uppgifterna samt för fel gällande presentationssättet.

I uppgifterna avses med ett bokslut enligt IFRS (*International Financial Reporting Standards*) ett bokslut som har upprättats enligt internationella bokslutsstandarder i enlighet med kapitel 7 a i bokföringslagen. Med ett bokslut enligt FAS (*Finnish Accounting Standards*) avses ett enligt den i Finland gällande bokföringslagen upprättat annat bokslut än de i lagens 7a kapitel avsedda boksluten som upprättas enligt internationella bokslutsstandarder.

Använd de svarsbottnar som finns på datorns skrivbord (desktop) i pärmen "KHT-tutkinto" då du besvarar uppgifterna. Uppgifterna lagras genom att i lagringsnamnet använda rubriken på uppgiften och examinandens identifikationsnummer. Till exempel en examinand vars identifikationsnummer är 123456 lagrar sitt svar enligt följande:

123456_Del 2 Uppgift 1

123456_Del 2 Uppgift 2 osv.

Uppgiftsduplikatet behöver inte returneras.

Bakgrundsinformation

Tulostase Abp är ett på OMX Nordic Helsingfors sedan år 1981 offentligt noterat aktiebolag. Räkenskapsperioden för Tulostase Abp och dess dotterföretag är 1.7 – 30.6. I uppgiften avser termerna "Tulostase-koncernen" och "Tulostase" den koncern som bildas av moderbolaget Tulostase Abp och dess dotterföretag. Termen "Tulostase Abp" avser moderföretaget.

Vid upprättandet av koncernbokslutet har IFRS-standarderna tillämpats. Moderföretagets bokslut har upprättats i enlighet med finsk bokföringspraxis (FAS).

CGR-sammanslutningen Isoketju Ab har varit revisor för företaget sedan år 2001. CGR Timo Tilkari har varit huvudansvarig revisor från början. Till granskningsteamet hör förutom du också Leena Loiste och Heikki Hoksoin, som har gjort ett sammandrag av sina observationer i samband med granskningsarbetet. Din uppgift är att upprätta ett förslag till revisionsberättelse åt CGR Timo Tilkari utgående från den balansbok som du har granskat, revisorernas sammandrag och övrigt material tillgängligt vid granskningen.

Uppgift 1 (80 poäng)

Vilka fel och/eller brister finns det i Tulostase Abp:s bokföring, verksamhetsberättelse, bokslut, koncernbokslut och/eller förvaltning? Ange penningbeloppet för eventuella fel och/eller brister, typen av fel/brist och detaljerade motiveringar till dina slutsatser. Ange också hur felen och/eller bristerna kan rättas till.

I ditt svar ska du ta ställning till hur varje fel eller brist som du observerar skulle påverka revisorns rapportering om felet eller bristen inte korrigeras. Du ska upprätta ditt svar som ett arbetspapper enligt följande modell, så att man ur arbetspappren kan utläsa vad som har granskats, granskningsobservationen och en motiverad bedömning av den samt hur felet och/eller bristen ska rättas till. Ange också om observationen ska lyftas fram i revisorns rapportering, om det är en omständighet som enligt 15 § i revisionslagen ska inkluderas i revisionsberättelsen eller om omständigheten ska presenteras någon annanstans i revisorns rapportering förutsatt att felet eller bristen inte korrigeras.

SVARSMODELL

Revision av Tulostase Abp, räkenskapsperioden 1.7.2011 – 30.6.2012

Datering: 2.9.2012

Granskare: 123456 (examinandens identifikationsnummer)

	Granskad omständighet	Granskningsobservation, motiverad bedömning och rättelseförfarande	Effekt på rapporteringen (Berätta vad, var och hur rapporteringen sker, om felet eller bristen inte korrigeras)
1.	Exempelsvar Verksamhetsberättelsen	Exempelsvar Ingen sådan redogörelse för att företaget har blivit moderföretag i en koncern under räkenskapsperioden som krävs enligt ABL 8:7.1 har presenterats i verksamhetsberättelsen. Korrigeringsförfarande: Verksamhetsberättelsen ska korrigeras så att den uppgift som krävs enligt aktiebolagslagen läggs till.	Exempelsvar Om felet inte korrigeras ska omständigheten rapporteras skriftligen till styrelsen.
2.			

Uppgift 2 (20 poäng)

Du ska upprätta en fullständig revisionsberättelse daterad 2.9.2012 att undertecknas av revisorn för Tulostase Abp under förutsättning att bokföringen, förvaltningen och bokslutsdokumenten inte ändras på något sätt.

BILAGA 1: Balansbok för Tulostase Abp 1.7.2011 – 30.6.2012

BILAGA 2: Styrelseprotokoll 2.8.2011

Styrelseprotokoll 3.1.2012

Styrelseprotokoll 3.3.2012

Styrelseprotokoll 13.8.2012

Bekräftelsebrev till revisorn

Utredning över förvaltnings- och styrsystemet (corporate governance)

Köpebrev Fastighets Ab Levin Hankaus

Sammandrag av revisionen av räkenskapsperioden 1.7.2011 - 30.6.2012

Bilaga 1

TULOSTASE ABP

BALANSBOK

1.7.2011 - 30.6.2012

Tulostase Abp
Balansvägen 5
00200 Helsingfors
FO-nummer 12345-6

TULOSTASE ABP
FO-nummer: 12345-6

Bokslut 1.7.2011- 30.6.2012

Styrelsens verksamhetsberättelse	6
Koncernens resultaträkning	10
Koncernens totalresultaträkning	10
Koncernens balansräkning	11
Koncernens kassaflödeskalkyl	12
Uträkning av förändringarna i koncernens eget kapital	13
Noter till koncernbokslutet	15
Nyckeltal	36
Uträkning av nyckeltal	37
Moderbolagets resultaträkning	38
Moderbolagets balansräkning	39
Moderbolagets finansieringsanalys	40
Noter till moderbolagets bokslut	41
Styrelsens förslag till disposition av vinstmedlen	44
Verksamhetsberättelsens och bokslutets underskrifter	44
Revisorns revisionsanteckning	44
Förteckning över bokföringsböcker och verifikationslag samt förvaringssätt	45

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

AFFÄRSVERKSAMHET

Tulostase är ett bolag med verksamhet i ICT-branschen. Bolaget utvecklar och säljer företagslösningar och affärsverksamhetstillämpningar och erbjuder konsultations-, utbildnings- och underhållstjänster i anknytning till dem. Produktfamiljen Sompä är den mest betydande produkten. Tulostase bjuder också ut digitala och tryckta böcker speciellt till företagskunder.

Tulostases huvudkontor finns i Helsingfors. Bolaget har dotterbolag i Finland, Sverige, Norge, Tyskland, Estland, Litauen och Rumänien.

OMSÄTTNING

Tulostase-koncernen omsatte 222,7 (199,7) miljoner euro under räkenskapsperioden 1.7.2011-30.6.2012. Av omsättningen kom 88,0 (81,4) miljoner euro från Finland, 48,7 (45,2) miljoner euro från Norge, 37,6 (26,8) miljoner euro från Sverige, 24,7 (27,0) miljoner euro från Tyskland och 28,4 (24,0) miljoner euro från Baltikum.

Omsättningen ökade med 12 procent. Inom vår primära affärsverksamhet Sompä-företagslösningar var bolagets tillväxt snabbare än marknadstillväxten. I Sverige ökade omsättningen med över 40 procent. Där investerade vi i utökad säljkraft. I Baltikum ökade omsättningen med 18 procent. Kundunderlagen i bolagen i Baltikum varierar mellan bolagen så att det estniska bolagets kundkrets huvudsakligen består av lokala företag och det litauiska bolagets kundkrets för sin del av enheter inom den offentliga ekonomin. I Tyskland ökade projektarbetets omsättning betydligt, men omsättningen som helhet sjönk till följd av att Sompä-licensförsäljningen minskade.

Affärsverksamheten i de nordiska länderna och affärsverksamheten i Tyskland med undantag för licensverksamheten utvecklades i jämn takt. Den nordiska marknaden för tillämpningar var stabil under året.

Tillämpningar omsatte 204,4 (181,3) miljoner euro och Kirjapiste omsatte 20,1 (19,3) miljoner euro.

Tulostase har en bred kundkrets. Räkenskapsperioden 1.7.2011 - 30.6.2012 stod de tio största kunderna för cirka 30 procent och den största kunden för cirka 5 procent av koncernens omsättning. Vid räkenskapsperiodens slut hade koncernen inestående order för 98,2 miljoner euro.

RESULTAT

Tulostase-koncernens rörelsevinst var 14,4 (5,8) miljoner euro och segmentens operativa resultat sammanlagt 17,9 (9,3) miljoner euro. I Finland var segmentets operativa resultat 11,9 (8,9) miljoner euro, i Norge 5,4 (4,2) miljoner euro, i Sverige -3,7 (-3,0) miljoner euro, i Tyskland 2,8 (2,1) miljoner euro och i Baltikum 3,7 (1,1) miljoner euro.

Under räkenskapsperioden förbättrades bolagets lönsamhet i samtliga länder. Den största lönsamhetstillväxten stod Finland och Baltikum för. Norge och Tyskland gjorde även ett bra resultat. I samtliga dessa länder grundade sig resultatstillväxten på utveckling av effektiviteten i affärsverksamheten och resultatet innehöll inga betydande poster av engångsnatur.

Till följd av de pågående utvecklingsåtgärderna stannade resultatet i Sverige på förlust. Lönsamheten i det svenska bolaget uppnådde inte de uppställda målen, trots att den operativa lönsamheten förbättrades mot slutet av året.

Produktutvecklingsutgifterna uppgick till sammanlagt 1,2 (2,1) miljoner euro, det vill säga 0,6 (1,0) procent av omsättningen. Produktutvecklingsutgifterna har bokförts som kostnad i resultaträkningen. Kostnaderna anknyter till vidareutveckling av Sompä-produkten.

Som skatt har beaktats den skatt som motsvarar översiktsperiodens resultat. Räkenskapsperiodens resultat var 9,3 (1,6) miljoner euro.

Koncernens nyckeltal för fem år har presenterats i bokslutet.

FINANSIERING OCH INVESTERINGAR

Vid räkenskapsperiodens slut var Tulostase-koncernens balansomslutning 253,9 (250,1) miljoner euro. Soliditeten var 46,1 (43,1) procent och nettoskultsättningsgraden 27,1 (40,4) procent.

Vid räkenskapsperiodens slut har bolaget 60,4 (63,9) miljoner euro i banklån. Den räntebärande nettoskulden var 28,7 (39,6) miljoner euro. Tulostase har omförhandlat sitt banklån i april 2012 och låneavtalet gäller till juni 2016. Grunden för kovenantvillkoren är resultatet efter skatter och soliditeten. Kovenantvillkoren granskas en gång varje halvår. Villkoren uppfylldes vid tidpunkten för bokslutet.

Under räkenskapsperioden var kassaflödet från löpande verksamheten 17,0 (2,6) miljoner euro och kassaflödet från investeringarna -3,7 (-1,8) miljoner euro. Bruttoinvesteringarna i balansräkningens bestående aktiva var 2,5 (1,9) miljoner euro.

PERSONAL

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

AFFÄRSVERKSAMHET ENLIGT OMRÅDE

Ledningen av koncernens affärsverksamhet och ekonomiska uppföljning har spjälkts upp enligt huvudmarknaderna på resultatenheterna Finland, Norge, Sverige, Tyskland och Baltikum. Dessa är även de rapporterade segmenten.

Finland

Resultatenhet Finland omsatte 88,0 (81,4) miljoner euro. Segmentets operativa resultat var 11,9 (8,9) miljoner euro. Affärsverksamhetens lönsamhet låg på en bra nivå. Omsättningen ökade med 8 procent. Majoriteten av omsättningstillväxten kom från affärsverksamheten tillämpningar.

Kirjapiste, som ingår i affärsverksamheten Finland, utvecklades positivt. Kirjapistes omsättning ökade till 20,1 (19,3) miljoner euro och enheten hade utmärkt lönsamhet.

Norge

Resultatenhet Norge omsatte 48,7 (45,2) miljoner euro och segmentets operativa resultat var 5,4 (4,2) miljoner euro. Omsättningen ökade med 8 procent och resultatet ökade jämfört med året innan.

Sverige

Resultatenhet Sverige omsatte 37,6 (26,8) miljoner euro och segmentets operativa resultat var -3,7 (-3,0) miljoner euro. Under räkenskapsperioden har antalet anställda ökat betydligt. Uppbyggandet av organisationen har haft en sänkande effekt på lönsamheten. Den större orderstocken bildar dock en god grund för förbättrad lönsamhet i fortsättningen.

Tyskland

Resultatenhet Tyskland omsatte 24,7 (27,0) miljoner euro och segmentets operativa resultat var 2,8 (2,1) miljoner euro. Affärsverksamheten utvecklades bra och detta påverkades av några lyckade

programvaruprojekt. Däremot minskade omsättningen i och med att Sompalicensförsäljningen minskade.

Baltikum (Litauen, Estland, Rumänien)

I Baltikum utvecklades verksamheten i Litauen positivt speciellt tack vare vissa EU-finansierade programvaruprojekt. I Litauen pågår dessutom förhandlingar om mycket lovande licensaffärer. Omsättningen minskade däremot genom försäljningen av läroboksverksamheten.

Verksamheten i Estland fortsatte oförändrad. Bolaget säljer programmeringsarbete som främst utförs som kontinuerligt arbete.

Verksamheten i det rumänska bolaget har utvecklats planerligt. Målet är att bygga upp ett kunskapscentrum som gagnar hela koncernen i ett land med förmånlig kostnadsnivå.

ÖVERSIKT AV UTVECKLINGEN PÅ MARKNADEN

Den osäkerhet i den allmänna ekonomiska utvecklingen som började öka mot slutet av räkenskapsperioden 2012 har ännu inte anmärkningsvärt påverkat Tulostases affärsverksamhet. En långt utdragen osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen kan ha en negativ effekt på kundernas investeringsbeslut antingen genom att beslutsprocesserna blir långsammare eller att inskränkningar görs i investeringsplanerna.

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNSTRUKTUREN

Inga förändringar har skett i koncernstrukturen under räkenskapsperioden.

ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA OCH FÖRVALTNING

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

STYRELSENS FULLMAKTER

Bolagsstämman har inte beviljat styrelsen några fullmakter.

AKTIE OCH HANDEL MED AKTIERNA

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Aktiernas marknadsvärde vid räkenskapsperiodens slut var 108 miljoner euro.

AKTIEÄGARE

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

BEDÖMNING AV VERKSAMHETSRIKERN OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Riskhantering ingår som en del i Tulostases system för intern kontroll. Genom riskhanteringen strävar man efter att trygga att de risker som påverkar bolagets affärsverksamhet identifieras, att dessa påverkas och att de följs upp.

De väsentligaste riskerna anknyter till projektleveranser där implementeringen av programvaran ofta kräver betydande samarbete med kunden. Bolaget har ett långt utvecklat kontrollsystem för identifikation och hantering av projektriskerna i olika länder. Därför finns det inga verksamhetsrisker eller risker som påverkar bokslutet involverade i bolagets projektleveranser.

Det ingår en väsentlig mängd goodwill i tillgångarna i Tulostases balansräkning. Goodwill har hänförs till de kassagenererande enheterna. De kassagenererande enheterna till vilka goodwill har hänförs testas för eventuell värdeminskning både årligen och alltid när det finns indikationer på att enhetens värde kan ha sjunkit. Den största osäkerheten anknyter till Sverige, där utsikterna på längre sikt enligt koncernledningens uppfattning dock är utmärkta.

Av tradition har Tulostases orderstock endast varit några månader lång, vilket minskar tillförlitligheten i prognoserna på längre sikt. Det går knappt alls att förutspå omsättningen för licenser.

Det finns kovenantvillkor i Tulostases banklån. Vid brott mot dessa kan det leda till växande finansieringskostnader eller till och med uppsägning av lånet. Kovenantvillkoren grundar sig på resultatet efter skatt samt soliditeten.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSPERIODENS SLUT

Efter räkenskapsperiodens utgång har Tulostase förvärvat ett bolag vid namn Softa AS i Norge. Förvärvet kommer att stärka resultatenhets Norges verksamhet. Förvärvet förbättrar också koncernens lönsamhet. Det köpta bolaget har en stark orderstock där leveranserna huvudsakligen är förlagda till början av den inledda räkenskapsperioden.

FÖRSLAG TILL DIVIDEND

Vid räkenskapsperiodens slut 30.6.2012 uppgår de utdelningsbara medlen i koncernens moderbolag till 117 550 162,17 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att 0,30 euro per aktie, det vill säga sammanlagt 6 454 940 euro, utbetalas i dividend för räkenskapsperioden 1.7.2011-30.6.2012 och att resten lämnas kvar på kontot för ackumulerade vinstmedel.

FRAMTIDSUTSIKTER

På grund av den globala, osäkra situationen i ekonomin är det en stor utmaning att uppskatta Tulostase-koncernens framtida omsättning och vinst. Omsättningen förväntas dock öka snabbare än marknaden och lönsamheten torde förbättras.

KONCERNENS RESULTATRÄKNING (IFRS)

1 000 EUR	Not	1.7.2011 - 30.6.2012	1.7.2010 - 30.6.2011
Omsättning	7	222 723	199 637
Övriga rörelseintäkter	8	170	100
Förändring av lager av färdiga varor och varor under tillverkning		-126	-317
Material och tjänster	9	-46 860	-44 438
Personalkostnader	10	-126 005	-113 467
Avskrivningar	11	-5 994	-5 849
Övriga rörelsekostnader	12	-29 587	-29 936
Rörelsevinst		14 319	5 731
Finansiella intäkter		1 043	252
Finansiella kostnader		-2 959	-3 397
Finansiella kostnader (netto)	13	-1 918	-3 145
Vinst före skatter		12 402	2 588
Inkomstskatter	14	-3 084	-956
Räkenskapsperiodens vinst		9 317	1 633
Fördelning:			
Moderbolagets ägare		9 324	1 671
Innehav utan bestämmande inflytande		-5	-39

KONCERNENS TOTALRESULTATRÄKNING

1 000 EUR		1.7.2011 - 30.6.2012	1.7.2010 - 30.6.2011
Räkenskapsperiodens vinst		9 317	1 633
Övriga poster i totalresultatet			
Omräkningsdifferens		441	7 375
Räkenskapsperiodens totalresultat sammanlagt		9 758	9 006
Fördelning av räkenskapsperiodens totalresultat:			
Moderbolagets ägare		9 763	9 046
Innehav utan bestämmande inflytande		-5	-39

KONCERNENS BALANSRÄKNING (IFRS)

1 000 EUR	Not	30.6.2012	30.6.2011
TILLGÅNGAR			
Långfristiga tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	15	3 589	3 339
Goodwill	16	127 929	127 516
Övriga immateriella tillgångar	16	10 455	14 173
Latenta skattefordringar	26	2 734	2 636
Finansieringstillgångar som innehas för försäljning	18	-	33
Kundfordringar och övriga fordringar	20	30	63
		<u>144 736</u>	<u>147 760</u>
Kortfristiga tillgångar			
Omsättningstillgångar	19	704	844
Kundfordringar och övriga fordringar	20	75 903	76 409
Skattefordringar som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst		1 164	884
Likvida medel	22	31 437	24 182
		<u>109 209</u>	<u>102 319</u>
Tillgångar sammanlagt		253 944	250 077
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare			
Aktiekapital	23	8 934	8 934
Fond för inbetalt fritt eget kapital	23	81 534	81 534
Övriga fonder		1 038	730
Egna aktier	23	-3 493	-3 493
Omräkningsdifferens		-1 360	-1 799
Ackumulerade vinstmedel		18 624	11 559
Innehav utan bestämmande inflytande	23	658	665
Eget kapital sammanlagt		105 936	98 130
Långfristiga skulder			
Lån	25	53 121	56 809
Derivatinstrument	21	-	1 372
Latenta skatteskulder	26	2 713	4 004
		<u>55 834</u>	<u>62 186</u>
Kortfristiga skulder			
Lån	25	7 000	7 000
Leverantörsskulder och övriga skulder	27	79 415	79 258
Skatteskulder som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst		3 490	1 668
Avsättningar	28	1 439	1 836
Derivatinstrument	21	831	-
		<u>92 173</u>	<u>89 761</u>
Skulder sammanlagt		148 008	151 947
Eget kapital och skulder sammanlagt		253 944	250 077

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS (IFRS)

1 000 EUR	Not	1.7.2011 - 30.6.2012	1.7.2010 - 30.6.2011
Kassaflöde från löpande verksamhet			
Räkenskapsperiodens vinst		9 317	1 633
Justeringar			
Skatter	14	3 084	956
Avskrivningar och nedskrivningar	11	5 994	5 849
Övriga intäkter och kostnader utan kassaflödespåverkan		261	359
Ränteintäkter och finansiella intäkter	13	-898	-252
Räntekostnader och finansiella kostnader	13	2 926	3 145
Vinst/-förlust på försäljning av anläggningstillgångar och affärsverksamheter		-61	-14
		<u>11 307</u>	<u>10 043</u>
Förändringar av rörelsekapital			
Minskning (+)/ökning (-) av kundfordringar och övriga fordringar		712	-18 295
Minskning (+)/ökning (-) av omsättningstillgångar		140	355
Minskning (-)/ökning (+) av leverantörsskulder och övriga skulder		872	12 142
Förändring av rörelsekapital		1 724	-5 800
Betalda räntor och övriga finansiella kostnader		-2 763	-2 889
Influtna räntor och övriga finansiella intäkter		354	252
Betalda skatter		-2 949	-586
Nettokassaflöde från löpande verksamhet		16 991	2 650
Kassaflöde från investeringar			
Betalning av köpeskillingssskuld		-1 295	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	15	-2 249	-1 433
Investeringar i immateriella tillgångar	16	-229	-443
Överlåtelseinkomster för materiella och immateriella tillgångar		74	82
Nettokassaflöde från investeringar		-3 700	-1 794
Kassaflöde från finansiering			
Närståendeplacering		-	704
Uttagna långfristiga lån	25	63 593	-
Återbetalning av långfristiga lån	25	-67 375	-7 000
Betalda dividender		-2 259	-2 256
Förvärv och överlåtelse av egna aktier	23	-	-3 336
Nettokassaflöde från finansiering		-6 041	-11 886
Minskning (-) / ökning (+) av likvida medel		7 252	-11 032
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	22	24 182	34 169
Omräkningsdifferens		5	1 045
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	22	31 437	24 182

UTRÄKNING AV FÖRÄNDRINGARNA I KONCERNENS EGET KAPITAL (IFRS)

		Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare								
1 000 EUR	Not	Aktiekapital	Över- kursfond	Övriga fonder	Fond för inbetalt fritt eget kapital	Egna aktier	Omräknings- differenser	Ackumulerade vinstmedel	Andel av innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital sammanlagt
Eget kapital 1.7.2011		8 934	-	730	81 534	-3 493	-1 799	11 559	665	98 130
Räkenskapsperiodens resultat								9 324	-5	9 317
Omräkningsdifferenser							441			441
Räkenskapsperiodens totalresultat samman- lagt							441	9 324	-5	9 758
Aktierelaterade ersätt- ningar	24			308						308
Dividendutdelning								-2 259		-2 259
Eget kapital 30.6.2012		8 934	-	1 038	81 534	-3 493	-1 360	18 624	658	105 936

		Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare								
1 000 EUR	Not	Aktie- kapital	Över- kursfond	Övriga fon- der	Fond för inbetalt fritt eget kapital	Egna aktier	Omräknings- differenser	Ackumulerade vinstmedel	Andel av innehav utan bestäm- mande inflytande	Eget kapital sammanlagt
Eget kapital 1.7.2010		8 934	44 457	462	37 079	-186	-9 174	12 171	-	93 744
Räkenskapsperiodens resultat								1 671	-39	1 633
Omräkningsdifferenser							7 375			7 375
Räkenskapsperio- dens totalresultat sammanlagt							7 375	1 671	-39	9 006
Aktierelaterade ersätt- ningar	16			268						268
Förvärv och överlåtelse av egna aktier	15					186		-28		158
Sänkning av överkurs- fonden	15		-44 457		44 457					-
Dividendutdelning	30							-2 256		-2 256
Ledningens incentiv- system	15					-3493			704	-2 790
Eget kapital 30.6.2011		8 934	-	730	81 534	-3 493	-1 799	11 559	665	98 130

NOTER TILL KONCERNBOKSLUTET

I noterna om resultaträkningen och balansräkningen gäller att 2012 i tabellerna avser räkenskapsperioden 1.7.2011 - 30.6.2012 och 2011 räkenskapsperioden 1.7.2010 - 30.6.2011, såvida inget annat anges.

1. Företagets grunduppgifter

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

2. Sammandrag av betydande principer för upprättande av bokslutet

Här följer en presentation av de centrala redovisningsprinciper som har tillämpats vid upprättande av detta koncernbokslut. Redovisningsprinciperna har följts systematiskt för samtliga redovisade räkenskapsperioder såvida inget annat nämns.

Grund för upprättandet

Bokslutet har upprättats enligt de internationella bokslutsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRS) och vid upprättandet har de IAS- och IFRS-standarder samt SIC- och IFRIC-tolkningar som gällde 30.6.2012 följts. Med internationella bokslutsstandarder avses de standarder och tolkningar av dessa som har godkänts för tillämpning inom EU i enlighet med det förfarande som har stadgats i Finlands bokföringslag och lagstiftning utgående från denna enligt stadgandena i EU:s förordning (EG) Nr 1606/2002. Noterna till koncernbokslutet följer även kraven i den finska bokförings- och bolagslagstiftningen.

Vid upprättandet av koncernbokslutet har ursprungliga anskaffningsutgifter använts med undantag för placeringar som innehåser för försäljning, derivatavtal och aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter. Dessa har värderats till sitt verkliga värde. Uppgifterna i bokslutet anges i tusen euro om inget annat har angetts i uträkningarna.

För upprättande av bokslutet enligt IFRS-standarderna krävs det att koncernledningen gör vissa bedömningar och använder sitt omdöme gällande tillämpning av redovisningsprinciperna. Uppgifterna om de uppskattningar och bedömningar som ledningen har använt vid tillämpningen av principerna för upprättande av bokslut med den största effekten på de i bokslutet presenterade siffrorna har upptagits under punkten "Redovisningsprinciper som kräver ledningens ställningstaganden och centrala osäkerhetsfaktorer i anknytning till gjorda bedömningar" (se not 4).

Från och med 1.1.2011 har koncernen tillämpat följande nya och omarbetade standarder samt tolkningar. Dessa har ingen väsentlig effekt på koncernbokslutet för räkenskapsperioden 2012.

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Följande nya standarder och tolkningar har inte påverkat koncernens rapportering.

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Principer för upprättande av koncernbokslutet

I koncernbokslutet inkluderas förutom moderföretaget också de företag där koncernen äger över hälften av röstmängden eller där koncernen på annat sätt har bestämmande inflytande på företagets verksamhet. Dotterföretagen konsolideras med koncernbokslutet från den dag då det bestämmande inflytandet övergick till koncernen och överlåtna dotterföretag till den tidpunkt då koncernens bestämmande inflytande upphör.

Tulostase Management Ab har konsoliderats i koncernbokslutet enligt SIC 12. Bolaget har grundats för administration av koncernens högsta lednings aktierelaterade incentivsystem. Ledningen för Tulostase Abp har gjort placeringar i aktier i Tulostase Abp genom Tulostase Management Ab, som ledningen äger. Tulostase Management Ab finansierade köpen både med direktörernas egna pla-

ceringar och med ett räntebärande lån från Tulostase Abp. Tulostase Abp har bestämmande inflytande i Tulostase Management Ab och därmed har Tulostase Management Ab konsoliderats med koncernbokslutet. De aktier i moderbolaget som ägs av Tulostase Management Ab avdras från koncernens balansräkning och från fritt eget kapital i koncernen. Avdraget från eget kapital görs i punkten egna aktier. I koncernens balansräkning upptas placeringen som andelar av innehav utan bestämmande inflytande.

Omräkning av poster i utländsk valuta

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Materiella anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna har värderats till sin ursprungliga anskaffningsutgift med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Övriga materiella tillgångar inkluderar aktiverade utgifter i anknytning till verksamhetslokalerna.

Avskrivningen på tillgångarna är linjär under följande beräknade ekonomiska livslängder:

Maskiner och inventarier	3–5 år
Övriga materiella tillgångar	3–5 år

Tillgångarnas restvärde och den ekonomiska livslängden kontrolleras i varje bokslut och livslängden justeras vid behov så att den återspeglar förändringarna i förväntningarna på den ekonomiska nyttan.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill som uppstår vid konsolideringen av affärsverksamheterna bokförs till det belopp som det överlätna vederlaget, innehavet utan bestämmande inflytande i det förvärvade objektet och den tidigare ägda andelen sammanräknat överskrider koncernens andel av det verkliga värdet på den förvärvade nettoförmögenheten. Företagsförvärv under perioden 1.1.2004 - 31.12.2009 har bokförts enligt IFRS 3 (2004) i de tidigare IFRS-normerna. Goodwill på konsolidering av affärsverksamheter som har skett före 1.1.2004 är bokföringsvärden enligt finländsk bokförings- och bokslutspraxis, som har använts som sådan uppskattad anskaffningsutgift som IFRS tillåter.

Inga avskrivningar görs på goodwill, utan goodwill testas minst en gång om året för eventuell värdeminskning och alltid då det finns indikationer på värdeminskning. Goodwill värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften med avdrag för nedskrivningsförluster. Goodwill har allokerats till de kassagenererande enheterna för testningen av eventuell värdeminskning. Den vinst eller förlust som bokförs vid försäljning av affärsverksamheten inkluderar bokföringsvärdet på goodwill i anknytning till den.

Forsknings- och utvecklingsutgifter

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Övriga immateriella tillgångar

En immateriell tillgång upptas ursprungligen till sin anskaffningsutgift i balansräkningen i det fall då anskaffningsutgiften på ett tillförlitligt sätt kan fastställas och det är sannolikt att den förväntade framtida ekonomiska nyttan av tillgångsposten kommer att gagna koncernen. De immateriella tillgångar som har en begränsad ekonomisk livslängd avskrivs under den kända eller uppskattade ekonomiska livslängden. Inga avskrivningar görs på immateriella tillgångar som har en obegränsad ekonomisk livslängd, utan de testas årligen för eventuell värdeminskning.

Immateriella tillgångar innehåller teknologi, varumärken, kundförhållanden, bokmaterial och avtalsrelaterade tillgångar. De immateriella tillgångarna har huvudsakligen uppstått genom värderingar till verkligt värde i samband med företagsaffärer. Kundförhållandena och bokmaterialet avskrivs under deras uppskattade ekonomiska livslängd (under 3 - 15 år). Den ekonomiska livslängden för varumärken har uppskattats till 10 år.

Nedskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar

Goodwill och immateriella tillgångar med obegränsad ekonomisk livslängd testas minst en gång om året för eventuell värdeminskning och alltid då det finns indikationer på nedskrivningsbehov.

Återvinningsvärdet är egendomspostens/tillgångens eller den kassagenererande enhetens verkliga värde minskat med utgifter för försäljningen eller ett bruksvärde som är högre än detta. Med bruksvärde avses de framtida nettokassaflöden som man kan få från den aktuella egendomsposten/tillgången eller kassagenererande enheten diskonterade till sitt nuvärde. Som diskonteringsränta används en ränta fastställd före skatt, som beskriver marknadens syn på pengarnas tidsvärde och de särskilda riskerna anknutna till den aktuella egendomsposten.

Behovet av nedskrivningar granskas på nivån för kassagenererande enheter, det vill säga på den lägsta enhets nivå vars kassaflöden huvudsakligen är oberoende av de övriga enheterna och vars kassaflöden kan avskiljas samt som i stor utsträckning är oberoende av kassaflödena i de övriga motsvarande enheterna. En nedskrivningsförlust som bokförts tidigare annulleras om det sker förändringar i antagandena om återvinningsvärdet. Nedskrivningsförlusterna annulleras inte till ett större belopp än vad bokföringsvärdet för tillgången hade varit utan nedskrivningen. En nedskrivningsförlust på goodwill annulleras dock inte.

Finansieringstillgångar

Koncernen klassificerar finansieringstillgångar i följande klasser: finansieringstillgångar som bokförs med resultatpåverkan till verkligt värde, lån och övriga fordringar och finansieringstillgångar som innehas för försäljning. Klassificeringen görs utgående från avsikten med anskaffningen av finansieringstillgångarna. Bolagets ledning klassificerar finansieringstillgångarna i samband med det ursprungliga förvärvet.

Finansieringstillgångar som bokförs till verkligt värde med resultatpåverkan

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Finansieringstillgångar som innehas för försäljning

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Lån och övriga fordringar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Nedskrivningar av finansieringstillgångar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel, kortfristiga bankdepositioner och sådana placeringar, som är avsedda att producera bättre avkastning på likvida medel än depositionskonto.

Lån

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Derivat

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Hysesavtal där koncernen är hyrestagare

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Omsättningstillgångar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Aktiekapital

Aktiekapitalet består enbart av stamaktier.

Då företaget förvärvar egna aktier avdras det för dem betalda beloppet samt de direkta anskaffningskostnaderna (med avdrag för skatter) från eget kapital fram till dess att de aktier som finns i bolagets ägo makuleras eller säljs.

Tulostase Management Ab, som har grundats för aktierelaterade incentivsystemet för högsta ledningen, har konsoliderats med koncernbokslutet.

Inkomstskatt

Skattekostnaden i resultaträkningen består av skatt baserad på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst och förändringen i latent skatt. Skatteeffekterna av sådana affärstransaktioner och andra händelser som bokförs med resultatpåverkan bokförs även med resultatpåverkan. Skatteeffekterna av övriga poster som ingår i totalresultatet eller bokförs direkt mot eget kapital bokförs också mot motsvarande poster. Den skatt som grundar sig på periodens beskattningsbara inkomst räknas ut utgående från skattelagstiftningen på respektive bolags hemort. Skatten justeras för eventuella skatter som gäller tidigare perioder.

De latent skatterna räknas ut på samtliga tillfälliga differenser mellan bokföringsvärdet och värdet i beskattningen. De latent skatterna har räknats ut med den gällande skattesats som finns fastställd i lagen på bokslutsdagen och som väntas vara rådande den räkenskapsperiod då tillgångsposten realiserar eller skulden betalas.

De latent skattefordringarna upptas till högst det belopp som det är sannolikt att det i framtiden uppstår beskattningsbar inkomst och mot vilken den tillfälliga differensen kan utnyttjas.

De viktigaste tillfälliga differenserna uppstår på anläggningstillgångar, bokslutsdispositioner, utnyttjade förluster i beskattningen, finansieringsinstrument samt värderingar av balansposter till verkliga värden i samband med företagsförvärv.

Tjänsteförmåner

Pensionsansvar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Aktierelaterade ersättningar

I koncernbokslutet har dessutom bolaget Tulostase Management Ab konsoliderats. Detta bolag har grundats för det aktierelaterade incentivsystemet för högsta ledningen. De egna aktier som tillkommer genom konsolideringen har upptagits som en minskning av fonden för egna aktier under eget kapital. De administrativa kostnaderna för skötsel av detta arrangemang har bokförts som kostnad för den räkenskapsperiod då de har uppstått.

Avsättningar

Avsättningar bokförs då företaget till följd av tidigare händelser har en lagstadgad eller verklig skyldighet att göra detta, det är sannolikt att betalningsskyldigheten förverkligas och storleken på skyldigheten kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Det belopp som bokförs som avsättning motsvarar den bästa uppskattningen av de utgifter som krävs för uppfyllande av den existerande skyldigheten på bokslutsdagen. Förändringarna i avsättningar upptas i resultaträkningen under den post där avsättningen ursprungligen har bokförts.

Intäktsföring

Det belopp som bokförs som intäkt består av det verkliga värdet på det vederlag som har influtit eller kommer att inflyta för den sålda varan, tjänsten eller licensen.

Utbildning, konsultation och uppbyggande av programvara kontinuerligt mot timdebitering bokförs utgående från fortlöpande utfört arbete.

Underhållstjänster för programvara inkomstförs enligt tidens gång.

Försäljning av varor

Intäkterna från försäljning av varor bokförs då företaget har levererat varan till kunden.

Försäljning av licenser

I licensförsäljningen verkar bolaget som agent mellan huvudmannen och återförsäljaren. Det belopp som intäktsförs är skillnaden mellan det pris som debiteras av kunden och det pris som betalas till huvudmannen.

Intäkterna från försäljning av licenserna bokförs då licensen har levererats till kunden eller återförsäljaren.

Långfristiga projekt

Intäktsföringen av projekt till fast pris och motsvarande projekt sker enligt tillverkningsgraden utgående från den information som har insamlats i bolagets redovisningssystem. Tillverkningsgraden fastställs utgående från de utgifter som har förverkligats vid tidpunkten för bokslutet i förhållande till de uppskattade totala utgifterna för projektet.

Utgifterna för projektet bokförs som kostnad för den period under vilken de uppstår. I de fall då slutresultatet för ett långfristigt projekt kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt och det är sannolikt att en vinst uppstår på projektet bokförs intäkterna från projektet under avtalsperioden. Då det är sannolikt att de totala kostnaderna för projektet överskrider de totala intäkterna bokförs den förväntade förlusten omedelbart som kostnad. I de fall då slutresultatet av ett långfristigt projekt inte på ett tillförlitligt sätt kan uppskattas bokförs intäkterna från projektet endast till det belopp som det är sannolikt att dessa inflyter i förhållande till de förverkligade utgifterna för projektet.

Räntor och dividender

Bokföringen av ränteintäkterna görs enligt metoden med effektiv ränta. Dividendintäkterna bokförs när rätten till dividend har uppstått.

Rörelsevinst

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Segmentrapportering

Verksamhetssegmenten bedöms på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som inlämnas till den högsta operativa beslutsfattaren. Styrelsen för koncernens moderbolag har utsetts till högsta operativa beslutsfattare, som ansvarar för allokering av resurserna till verksamhetssegmenten och bedömning av resultatet.

Tillämpning av nya och omarbetade IFRS-standarder och IFRIC-tolkningar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

3. Hantering av finansieringsrisker

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Fastställande av verkliga värden

Finansieringstillgångar och -skulder värderade till verkligt värde

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Övriga finansieringstillgångar och skulder

Bokföringsvärdena på kortfristiga finansieringsinstrument, som inkluderar likvida medel, kundfordringar, leverantörsskulder och passiva resultatregleringar, avviker inte anmärkningsvärt från verkliga värden.

4. Redovisningsprinciper som kräver ledningens ställningstaganden och osäkerhetsfaktorer i anknytning till gjorda bedömningar

Då man upprättar ett koncernbokslut enligt de internationella bokslutsstandarderna är man tvungen att göra uppskattningar och antaganden om framtiden. Dessa påverkar beloppen i tillgångs- och skuldposterna, ansvaren samt intäkterna och kostnaderna. Här nedan har de viktigaste områdena beskrivits där uppskattningar och bedömningar har använts.

Fastställande av verkligt värde på förvärvade tillgångar

IFRS 3 kräver att förvärvaren bokför en immateriell tillgång separat från goodwill, om bokföringskriterierna uppfylls. Bokföring av en immateriell rättighet till verkligt värde förutsätter att ledningen gör uppskattningar om de framtida kassaflödena. Värderingarna grundar sig på diskonterade kassaflöden samt uppskattade överlåtelse- eller återanskaffningsvärden och de förutsätter att ledningen gör bedömningar och antaganden om den framtida användningen av tillgångsposter och vilken effekt denna har på bolagets ekonomiska ställning.

Testning för nedskrivning

Koncernen testar årligen värdet på goodwill samt de immateriella tillgångar som har en obegränsad ekonomisk livslängd för eventuella värdeminskningar. Återvinningsvärdet för kassagenererande enheter grundar sig på bruksvärdeskalkyler. Uträkning av dessa förutsätter användning av uppskattningar. Utgående från utförda testningar är lönsamheten och diskonteringsfaktorerna de känsligaste variablerna i modellen för uträkning av bruksvärdet på kassagenererande enheter. Trots att de använda antagandena enligt bolagets ledning är korrekta är det möjligt att det beräknade återvinningsvärdet väsentligt avviker från det i framtiden förverkligade beloppen.

Intäktsföring

För långvariga projekt använder koncernen intäktsföring enligt tillverkningsgrad i de fall då slutresultatet av projektet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Intäktsföring enligt tillverkningsgrad grundar sig på uppskattningarna om projektets förväntade inkomster liksom på fastställande av hur tillverkningsgraden framskrider.

Latenta skattefordringar

De latent skattefordringarna har bokförts upp till det belopp som det enligt ledningens uppskattning är sannolikt att det i framtiden uppstår beskattningsbar inkomst mot vilket den tillfälliga differensen kan utnyttjas under den period förlusterna kan användas. Ledningens uppskattning av det framtida beskattningsbara resultatet grundar sig på koncernens strategi och de budgeter som har upprättats för kommande år.

Avsättningar

Avsättningar bokförs då företaget utgående från tidigare händelser har en lagstadgad eller verklig skyldighet och storleken på skyldigheten kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Förväntade förluster i anknytning till projekten bokförs omedelbart då det är sannolikt att de totala kostnaderna för projektet överskrider de totala intäkterna. En avsättning görs också om man under den följande räkenskapsperioden kan vänta sig operativa förluster av någon särskild och exceptionell orsak.

5. Segmentinformation

Verksamhetssegmenten har fastställts utgående från rapporter som styrelsen för Tulostase Abp använder i sin beslutsprocess.

Styrelsen följer upp affärsverksamheten utgående från geografiska regioner. Verksamhetssegmenten bildas landsvis med undantag för segmentet Baltikum, som omfattar Litauen, Estland och Rumänien. De segment som Tulostase rapporterar grundar sig på en geografisk fördelning på Finland, Norge, Sverige, Tyskland och Baltikum.

Segmentinformation 1.7.2011 – 30.6.2012

1 000 EUR	Finland	Norge	Sverige	Tyskland	Baltikum	Övriga	Sammanlagt
Segmentets omsättning	87 985	48 722	37 648	24 626	31 292	4 886	235 159
Mellan segmenten	1 073	1 153	833	702	3 789	4 886	12 436
Omsättning av utomstående	86 912	47 567	36 815	23 924	27 503	-	222 723
Avskrivningar	-914	-333	-201	-109	-516	-387	-2 459
Segmentets operativa resultat	11 907	5 441	-3 747	2 788	3 675	-2 210	17 854
IFRS 3 avskrivningar							-3 535
Rörelsevinst							14 319
Tillgångar sammanlagt	77 464	42 434	51 063	29 811	17 082	754	218 610
I de totala tillgångarna ingår:							
Ökningar av långfristiga tillgångar	698	172	371	413	319	506	2 478

Segmentinformation 1.7.2010 – 30.6.2011

1 000 EUR	Finland	Norge	Sverige	Tyskland	Baltikum	Övriga	Sammanlagt
Segmentets omsättning	81 414	45 229	26 733	26 969	23 965	4 004	208 311
Mellan segmenten	579	805	1 983	506	800	4 004	8 675
Omsättning av utomstående	80 836	44 424	24 749	26 465	23 165	-	199 637
Avskrivningar	-1 083	-165	-126	-65	-669	-259	-2 366
Segmentets operativa resultat	8 878	4 209	-2 916	2 146	1 041	-4 142	9 214
IFRS 3 avskrivningar							-3 483
Nedskrivning av goodwill							-
Rörelsevinst							5 731
Tillgångar sammanlagt	76 904	44 312	49 502	35 618	15 416	628	222 378
I de totala tillgångarna ingår:							
Ökningar av långfristiga tillgångar	886	277	210	25	110	368	1 876

Vid prissättningen av försäljning mellan segmenten beaktas koncernens skatteplaneringsbehov.

Styrelsen bedömer verksamhetssegmentens resultat utgående från siffran för segmentens operativa resultat. Om resultatet för verksamhetssegmentet påverkar belöningarna till ledningen justeras händelserna som om de hade gjorts till marknadspriser vid uträkningen av resultatet för det aktuella segmentet. Ränteutgifter och räntekostnader hänförs inte till segmenten, eftersom förvaltningen av koncernens likvida medel har koncentrerats till koncernens ekonomiförvaltning.

6. Noter till finansieringsanalysen**Företagsköp och -försäljning**

Inga företagsköp eller -försäljning har gjorts under de räkenskapsperioder som slutade åren 2012 och 2011.

Överlåtelseinkomster på anläggningstillgångar

Under de räkenskapsperioder som slutade åren 2012 och 2011 hade koncernen inte några betydande inkomster från överlåtelse av anläggningstillgångar.

7. Omsättning

1 000 EUR	2012	2011
Intäkter från långfristiga projekt	36 617	27 916
Försäljning av tjänster*	181 563	167 752
Försäljning av varor	4 543	3 969
Sammanlagt	222 723	199 637

* inkluderar försäljning av programvara

De förverkligade utgifterna och bokförda vinsterna (med avdrag för bokförda förluster) för pågående långfristiga projekt vid räkenskapsperiodens slut uppgick till 36,8 (22,2) miljoner euro.

Om de förverkligade utgifterna och bokförda vinsterna är större än det av kunden fakturerade beloppet upptas den bruttofordran som uppstår under posten "fordringar på kunder för långfristiga projekt". Den fakturerade andel av långfristiga projekt som överskrider de ackumulerade utgifterna och vinsten upptas under posten "erhållna förskott på långfristiga projekt".

8. Övriga rörelseintäkter

Åren 2012 och 2011 fanns det inga väsentliga, enskilda poster under övriga rörelseintäkter.

9. Material och tjänster

Köpta tjänster inkluderar inköp från underleverantörer och underhållsinköp.

10. Personalkostnader

Löner och arvoden till ledningen har specificerats i not 29 och aktierelaterade ersättningar i not 24. Pensionskostnaderna för ledningen inkluderar de lagstadgade pensionsarrangemangen.

Genomsnittligt antal anställda i koncernen

Anställda	2012	2011
Finland	356	320
Norge	112	98
Sverige	118	87
Tyskland	63	63
Baltikum	159	163
Övriga	<u>10</u>	<u>11</u>
Sammanlagt	818	742

11. Avskrivningar och nedskrivningar

1 000 EUR	2012	2011
Avskrivningar på materiella tillgångar		
Maskiner och inventarier	2 018	1 831
Avskrivningar på immateriella rättigheter		
Kundförhållanden	3 260	3 192
Varumärken	96	119
Bokmaterial	179	179
Avtalsrelaterade tillgångar	-	16
Övrigt	<u>441</u>	<u>515</u>
	3 976	4 018
Avskrivningar sammanlagt	5 994	5 849

12. Övriga rörelsekostnader

1 000 EUR	2012	2011
Övriga kostnader för personalen	13 354	12 609
Lokaler	8 778	8 405
Datateknik	1 993	1 965
Sakkunnigtjänster	2 142	3 635
Marknadsföring	2 811	2 798
Övrigt	<u>508</u>	<u>525</u>
Sammanlagt	29 587	29 936

I resultaträkningen ingår forsknings- och utvecklingsutgifter för 1 255 (2 062) tusen euro. Dessa har bokförts som kostnad.

Under räkenskapsperioden 2012 har koncernen fått offentliga bidrag av EU 702 (495) tusen euro. Bidraget har erhållits för utveckling av en ny produkt, separat från Sompaproduktfamiljen. Bidraget har nettobokförts mot kostnader som har uppstått.

13. Finansiella intäkter och kostnader

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

14. Inkomstskatter

Delfaktorer till skattekostnaden

1 000 EUR	2012	2011
Skatt som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst	4 454	2 296
Skatter för tidigare räkenskapsperioder	18	30
Förändring av latent skatter	-1 388	-1 370
Sammanlagt	3 084	956

Avstämningskalkyl för skattekostnaden

1 000 EUR	2012	2011
Vinst före skatter	12 402	2 588
Skatt uträknad med skattesatsen 26 %	3 225	672
Avvikande skattesatser för utländska dotterföretag	-385	182
Oavdragbara kostnader	607	233
Skattefria intäkter	-431	-
Obokförda latent skattefordringar på förluster	-44	-161
Effekt av förändringar i skattesatserna	19	-
Skatt som betalas på dividend som ska utbetalas	74	-
Skatter för tidigare räkenskapsperioder	18	30
Skatteskostnader i resultaträkningen	3 084	956

15. Materiella anläggningstillgångar

1 000 EUR	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.7.2011	13 095	14	13 109
Kursdifferenser	39	-	39
Ökningar	2 104	145	2 249
Minskningar	-100	-	-100
Anskaffningsutgift 30.6.2012	15 139	159	15 299
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.7.2011	9 763	7	9 770
Kursdifferenser	12	-	12
Minskningar	-91	-	-91
Räkenskapsperiodens avskrivningar	1 983	35	2 018
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 30.6.2012	11 667	42	11 709
Bokföringsvärde 1.7.2011	3 332	7	3 339
Bokföringsvärde 30.6.2012	3 472	119	3 589
1 000 EUR	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.7.2010	12 779	9	12 787
Kursdifferenser	375	-	375
Ökningar	1 428	5	1 433
Minskningar	-1 486	-	-1 486
Anskaffningsutgift 30.6.2011	13 095	14	13 109
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.7.2010	9 109	-	9 109
Kursdifferenser	312	-	312
Minskningar	-1 481	-	-1 481
Räkenskapsperiodens avskrivningar	1 824	7	1 831
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 30.6.2011	9 763	7	9 770
Bokföringsvärde 1.7.2010	3 670	9	3 679
Bokföringsvärde 30.6.2011	3 332	7	3 339

16. Goodwill och övriga immateriella tillgångar

		Övriga immateriella tillgångar					
1 000 EUR	Goodwill	Kund- förhål- landen	Varu- mär- ken	Bok- mate- rial	Avtalsre- laterade immate- riella tillgångar	Övrigt	Övriga immateriel- la tillgång- ar sam- manlagt
Anskaffningsut- gift 1.7.2011	138 380	23 359	1 188	2 681	3 360	2 441	33 196
Kursdifferenser	413	116	-	-	9	2	128
Ökningar	-	-	-	-	-	229	229
Minskningar	-	-	-	-	-	-16	-16
Anskaffningsut- gift 30.6.2012	138 793	23 475	1 188	2 681	3 369	2 657	33 535
Akkumulerade avskrivningar och nedskriv- ningar 1.7.2011	10 862	12 070	417	1 118	3 360	1 892	19 023
Kursdifferenser	-	84	-	-	9	2	96
Minskningar	-	-	-	-	-	-12	-12
Räkenskapspe- riodens avskriv- ningar	-	3 260	96	179	-	441	3 976
Akkumulerade avskrivningar och nedskriv- ningar 30.6.2012	10 862	15 414	513	1 297	3 369	2 322	23 081
Bokföringsvärde 1.7.2011	127 516	11 289	772	1 565	-	550	14 173
Bokföringsvärde 30.6.2012	127 929	8 061	676	1 384	-	334	10 455
Goodwill	127 929						
Övriga immate- riella tillgångar	10 455						
Immateriella tillgångar sam- manlagt 30.6.2012	138 383						
Anskaffningsut- gift 1.7.2010	132 340	21 613	1 183	2 681	3 162	2 639	31 446
Kursdifferenser	6 039	1 747	-	-	196	-	1 943
Ökningar	-	-	5	-	-	438	443
Minskningar	-	-	-	-	-	-635	-635
Anskaffningsut- gift 30.6.2011	138 380	23 359	1 188	2 681	3 360	2 441	33 196
Akkumulerade avskrivningar och nedskriv- ningar 1.7.2010	10 862	8 108	296	940	3 148	2 014	14 672

Kursdifferenser	-	770	-	-	196	-	966
Minskningar	-	-	-	-	-	-635	-635
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-	3 192	119	179	16	515	4 018
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 30.6.2011	10 862	12 070	417	1 118	3 360	1 892	19 023
Bokföringsvärde 1.7.2010	121 476	13 505	887	1 743	16	625	16 774
Bokföringsvärde 30.6.2011	127 516	11 289	772	1 565	-	550	14 173
Goodwill	127 516						
Övriga immateriella tillgångar	14 173						
Immateriella tillgångar sammanlagt 30.6.2011	141 689						

Allokering av goodwill

Goodwill har allokerats till de kassagenererande enheter, som är koncernens verksamhetssegment. Det segment som rapporteras från Finland består av två verksamhetssegment, segmenten Företagslösningar och Kirjapiste, som är separata kassagenererande enheter.

Tulostase-koncernens kassagenererande enheter och goodwill allokerad till dem

1 000 EUR	Goodwill	
	2012	2011
Finland		
Företagslösningar	32 001	32 002
Kirjapiste	10 162	10 162
Baltikum		
Företagslösningar	5 985	5 985
Sverige		
Företagslösningar	36 806	36 586
Norge		
Företagslösningar	24 651	24 505
Tyskland		
Företagslösningar	18 326	18 277
Sammanlagt	127 929	127 516

Bokförda nedskrivningsförluster

Under de räkenskapsperioder som avslutades åren 2012 och 2011 har inga nedskrivningar bokförts på goodwill och immateriella rättigheter.

Testning för nedskrivning av goodwill

På varje rapporteringsdag uppskattar koncernen om det finns indikationer på att värdet på goodwill har sjunkit. Behovet av nedskrivning granskas på nivån för kassagenererande enheter, det vill säga på den lägsta enhetsnivån, som huvudsakligen är oberoende av de övriga enheterna och vars kassaflöden går att avskilja från övriga kassaflöden.

Återvinningsvärdet för de kassagenererande enheterna har fastställts utgående från bruksvärdet.

Uträkningarna grundar sig på de budgeter för följande år som ledningen har godkänt samt prognoser för de fyra kommande åren. Prognoserna grundar sig på branschens marknadsutveckling. Som tillväxtfaktor för kassaflöden som sträcker sig utanför ledningens prognosperiod har tillväxtfaktorn 2 procentenheter använts. Den använda tillväxtfaktorn motsvarar den långsiktiga, förväntade inflationen. Den använda tillväxtfaktorn överskrider inte den aktuella branschens förverkligade tillväxt under en längre period.

Resultaten från testningen av goodwill bedöms genom en jämförelse av återvinningsvärdet med bokföringsvärdet för den kassagenererande enheten enligt följande:

Återvinningsvärde / Bokföringsvärde	Testresultat
under 1,00	Nedskrivning
1,00 – 1,20	Överskrider något
1,20 – 1,50	Överskrider klart
över 1,50	Överskrider betydligt

Tulostase-koncernens kassagenererande enheter samt resultaten av testningen per 31.3.2012

1 000 EUR	Återvinningsvärde/ Bokföringsvärde	Testresultat
Finland		
Företagslösningar	3,30	Överskrider betydligt
Kirjapiste	2,90	Överskrider betydligt
Baltikum		
Företagslösningar	2,21	Överskrider betydligt
Sverige		
Företagslösningar	1,15	Överskrider något
Norge		
Företagslösningar	2,31	Överskrider betydligt
Tyskland		
Företagslösningar	2,90	Överskrider betydligt

I tabellen här nedanför har de i bruksvärdeskalkylerna använda diskonteringsfaktorerna angetts.

Kassagenererande enhet	Diskonteringsfaktor (före skatter)	
	2012	2011
Finland		
Företagslösningar	10,01 %	9,01 %
Kirjapiste	9,52 %	9,20 %
Baltikum		
Företagslösningar	14,20 %	15,20 %
Sverige		
Företagslösningar	7,82 %	9,01 %
Norge		
Företagslösningar	10,18 %	10,60 %
Tyskland		
Företagslösningar	9,23 %	8,65 %

Som diskonteringsränta har ett avkastningskrav på eget kapital (WACC) efter skatter fastställt enligt verksamhetssegment använts. Detta justeras i samband med testningen med skatteeffekten. Redovisningskomponenterna för avkastningskravet är riskfri avkastningsprocent, marknadsrisk-premium, branschspecifik beta-faktor, kapitalstruktur, kostnad för främmande kapital samt ett företags specifikt riskpremium uppskattat av ledningen.

Känslighetsanalys

Utgående från testningen är lönsamheten och diskonteringsfaktorn de känsligaste variablerna i schemat för uträkning av bruksvärdet på kassagenererande enheter.

I följande kassagenererande enhet kan en rimligen möjlig förändring i ett centralt antagande orsaka att återvinningsvärdet stannar under bokföringsvärdet. I tabellen har de antaganden för vilka återvinningsvärden i den kassagenererande enheten är mest känsligt presenterats. Vid bedömningen av vilken storleksordningen på förändringen i det centrala antagandet är har eventuella kumulativa effekter som påverkar övriga antaganden om återvinningsvärden eller förändringar i variablerna som sker samtidigt inte beaktats.

Kassagenererande enhet	Återvinningsvärde / Bokföringsvärde	Centralt antagande	Förändring som behövs för att bokföringsvärdet ska överskrida återvinningsvärdet
Företagslösningar, Sverige	1,15	<ul style="list-style-type: none"> – Diskonteringsfaktor (7,82 %) – Lönsamheten på längre sikt kommer inte att vara avsevärt svagare än i prognoserna 	<ul style="list-style-type: none"> – Diskonteringsräntan 1,01 %-enheter högre – Lönsamheten på längre sikt i förhållande till omsättningen i genomsnitt 0,98 %-enheter svagare än i prognoserna

17. Värdet på finansiella tillgångar och skulder enligt klass
(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

18. Finansieringstillgångar som innehas för försäljning

Finansieringstillgångar som innehas för försäljning

1 000 EUR	2012	2011
1.7	33	95
Minskningar	-	-61
Förändringar i verkligt värde	-33	-
30.6	-	33
Långfristig andel	-	33
Sammanlagt	-	33

Finansieringstillgångar som innehas för försäljning innehåller följande poster

1 000 EUR	2012	2011
Aktier, som inte har noterats	-	33
Sammanlagt	-	33

19. Omsättningstillgångar

1 000 EUR	2012	2011
Material och förnödenheter	121	158
Färdiga produkter	<u>583</u>	<u>686</u>
Sammanlagt	704	844

20. Kundfordringar och övriga fordringar

1 000 EUR	2012	2011
Långfristiga		
Övriga fordringar	<u>30</u>	<u>63</u>
Långfristiga sammanlagt	30	63
Kortfristiga		
Kundfordringar	52 332	54 122
Fordringar på kunder för långfristiga projekt	8 334	7 170
Förskottsbetalningar	13 407	12 024
Aktiva resultatregleringar	1 370	2 168
Övriga fordringar	<u>460</u>	<u>924</u>
Kortfristiga sammanlagt	75 903	76 409
Kundfordringar och övriga fordringar sammanlagt	75 933	76 472

Bokföringsvärdet för kundfordringar och övriga fordringar motsvarar det verkliga värdet.

Åldersfördelning kundfordringar

1 000 EUR	2012	2011
Inte förfallit	39 822	41 735
Förfallit för 1 - 30 dagar sedan	7 574	9 242
Förfallit för 31 - 120 dagar sedan	2 202	326
Förfallit för över 120 dagar sedan	<u>2 735</u>	<u>2 820</u>
Sammanlagt	52 332	54 122

Fordringar som har förfallit för över 120 dagar sedan inkluderar en fordran på cirka 2 miljoner euro som uppstod år 2010. För denna har en betalningsplan på 3 år upprättats i juni 2012.

21. Derivatinstrument

De derivat som inte uppfyller kraven för skyddskalkylering klassificeras till sitt verkliga värde i gruppen finansieringstillgångar med resultatpåverkan.

1 000 EUR	2012		2011	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Ränteswapavtal	35 438	-831	35 438	-1 372

Förändringarna i derivatens verkliga värde, avkastning 543 tusen euro för räkenskapsperioden 2012 (-238 tusen euro kostnad), har bokförts som finansieringsposter i resultaträkningen. Ränteswapavtalet förfaller 30.6.2013 och det har upptagits som kortfristiga skulder i balansräkningen.

22. Likvida medel

1 000 EUR	2012	2011
Kontanta pengar och bankkonton	26 437	20 182
Fondandelar	5 000	4 000
Sammanlagt	31 437	24 182

Den effektiva ränteavkastningen på likvida medel, inklusive fondandelar är 2,6 procent (1,0 procent).

23. Aktiekapital och fonder under eget kapital

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

Under räkenskapsperioden 1.7.2011–30.6.2012 varken köpte eller sålde bolaget egna aktier och vid räkenskapsperiodens slut har bolaget inte egna aktier i sin besittning. I januari 2011 fattade styrelsen för Tulostase Abp beslut om ett nytt aktiebaserat incentivsystem för högsta ledningen, där bolagets ledning gör placeringar i Tulostase Abp:s aktier genom Tulostase Management Ab, som ledningen äger. Vid räkenskapsperiodens slut äger Tulostase Management Ab aktier i moderbolaget till inköpspriset 3 493 tusen euro.

Uträkning av förändringar i koncernens eget kapital / innehåll i övriga fonder

I överkursfonden har den överkurs som har betalats vid bolagets aktieemissioner fram till år 2006 upptagits. Under räkenskapsperioden 1.7.2010–30.6.2011 genomfördes en sänkning av överkursfonden och tillgångarna i överkursfonden överfördes i sin helhet till fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Omräkningsdifferenser

Omräkningsdifferenserna innehåller valutakursdifferenserna för omräkning av boksluten för dotterbolag utanför euroområdet.

Andel av innehav utan bestämmande inflytande

I IFRS-koncernbokslutet konsolideras Tulostase Management Ab såsom ett bolag grundat för ett särskilt ändamål.

24. Aktierelaterade ersättningar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

25. Lån

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

26. Latenta skattefordringar och skatteskulder

Förändringar i latenta skatter under räkenskapsperioden utan att nettobokföringen av latenta skattefordringar och skatteskulder har beaktats

1 000 EUR	1.7.2011	Bokförts i resultaträkningen	Kursdifferens	30.6.2012
Latenta skattefordringar				
Differens mellan avskrivningar i beskattningen och bokföringen	886	-469	-	418
Övriga tillfälliga differenser	467	-110	-	359
Finansieringsskulder som bokförs med resultatpåverkan till sitt verkliga värde	357	154	-	203
Ackumulerade förluster	936	823	7	1 768
Latenta skattefordringar sammanlagt	2 650	91	9	2 748
Latenta skatteskulder				
Ackumulerade avskrivningsdifferenser	0	0	0	0
Obeskattade vinstmedel	369	-368	-2	-
Skatt som ska betalas på utdelad dividend	0	0	0	0
Värdering till verkligt värde (konsolidering av affärsverksamheter)	3 631	-975	9	2 665
Övriga tillfälliga differenser	18	46	-	63
Latenta skatteskulder sammanlagt	4 018	-1 297	7	2 727
1 000 EUR				
1.7.2010				
Bokförts i resultaträkningen				
Kursdifferens				
30.6.2011				
Latenta skattefordringar				
Differens mellan avskrivningar i beskattningen och bokföringen	1 554	-672	5	886
Övriga tillfälliga differenser	310	158	-	467
Finansieringsskulder som bokförs med resultatpåverkan till sitt verkliga värde	294	61	-	357
Ackumulerade förluster	754	184	-	936
Latenta skattefordringar sammanlagt	2 912	-270	5	2 650
Latenta skatteskulder				
Obeskattade vinstmedel	970	-693	95	369
Värdering till verkligt värde (konsolidering av affärsverksamheter)	4 303	-945	273	3 631
Övriga tillfälliga differenser	26	-9	-	18
Latenta skatteskulder sammanlagt	5 299	-1 647	366	4 018

De latent skattefordringarna och skatteskulderna har nettobokförts i de fall då sammanslutningen på lagstadgade grunder har rätt att genomföra en kvittning av de bokförda posterna mot varandra och de latent skatterna gäller samma skattemottagare. Fordringarna har inte diskonterats.

1 000 EUR	2012	2011
Latenta skattefordringar sammanlagt	2 748	2 650
Nettobokfört mot latent skatteskuld	-14	-14
Latenta skattefordringar i balansräkningen	2 734	2 636
Latenta skatteskulder	2 727	4 018
Nettobokfört mot latent skattefordringar	-14	-14
Latenta skatteskulder i balansräkningen	2 713	4 004

Latenta skattefordringar

1 000 EUR	2012	2011
Latenta skattefordringar som förfaller om en längre period än 12 månader	1 931	1 337
Latenta skattefordringar som förfaller inom 12 månader	803	1 299
Sammanlagt	2 734	2 636

Latenta skatteskulder

1 000 EUR	2012	2011
Latenta skatteskulder som förfaller om en längre period än 12 månader	943	2 994
Latenta skatteskulder som förfaller inom 12 månader	1 769	1 010
Sammanlagt	2 713	4 004

De latent skattefordringarna på ackumulerade förluster har bokförts upp till det värde som det är sannolikt att det i framtiden kommer att uppstå beskattningsbar inkomst mot vilken fordran kan utnyttjas.

Förlusterna har uppstått åren 2007 - 2012 i de utländska dotterbolagen och användningen av dem har inte begränsats tidsmässigt. Under räkenskapsperioden har den kumulativa förlusten ökat i bolagen i Rumänien och Sverige. På den fastställda förlust som uppstår i det svenska bolaget för denna räkenskapsperiod har skattefordran enligt principen om särskild försiktighet inte bokförts till fullt belopp eftersom det är oklart om det kommer att uppstå motsvarande beskattningsbara inkomst under de närmaste åren. Verksamheten vid bolaget i Rumänien håller först på att inledas, men kommer enligt förväntningarna att utvecklas och generera vinst i framtiden.

27. Leverantörsskulder och övriga skulder

1 000 EUR	2012	2011
Långfristigt		
Övriga skulder	-	-
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	16 170	13 928
Skulder till kunder för långfristiga projekt	2 041	2 128
Erhållna förskott	21 992	20 078
Passiva resultatregleringar	28 075	29 684
Övriga skulder	11 139	13 440
Kortfristigt sammanlagt	79 415	79 258
Leverantörsskulder och övriga skulder sammanlagt	79 415	79 258

Bokföringsvärdet på leverantörsskulder och övriga skulder motsvarar det verkliga värdet på skulderna.

28. Avsättningar

Övriga avsättningar 1 000 EUR	2012	2011
1.7	1 836	590
Ökningar	870	1 339
Använda avsättningar	-459	-28
Annullering av oanvända avsättningar	-809	-65
30.6	1 439	1 836

Övriga avsättningar

Övriga avsättningar inkluderar avsättningar för kundprojekt, inklusive garantiavsättningar och avsättningar för förväntade förluster på projekt. Garantiavsättningen grundar sig på tidigare erfarenhet av motsvarande projekt. Förväntade förluster på projekt bokförs genast då det är sannolikt att de totala kostnaderna för projektet överskrider de totala intäkterna. Under räkenskapsperioden har en avsättning på 200 000 euro gjorts för bolaget i Sverige. Avsättningen täcker den väntade lönsamhetsminskningen under den första hälften av innevarande år. Detta beror på att man på grund av en omständighet som framkom i juli 2012 inte kommer åt att inleda ett projekt enligt tidtabellen. Detta orsakar en tillfällig sänkning av kapacitetsutnyttjandet.

29. Händelser med närstående kretsen

Moderbolagets styrelsemedlemmar samt koncernens utvidgade ledningsgrupp anses ingå i koncernens närstående krets.

Följande affärstransaktioner genomfördes med närstående kretsen:

Ledningens tjänsteförmåner

1 000 EUR	2012	2011
Löner och övriga kortfristiga tjänsteförmåner	3 855	3 794
Förmåner efter anställningsförhållandets upphörande	672	560
Ersättningar i anknytning till avslutade anställningsförhållanden	-	922
Aktierelaterade ersättningar	53	84
Sammanlagt	4 578	5 360

Vid räkenskapsperiodens slut förvaltade ledningen inte över några optioner.

Lån till närstående kretsen:

Bolaget har inte gett några lån till närstående kretsen.

30. Dotterbolag 30.6.2012

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

31. Villkorliga tillgångar och skulder samt givna förbindelser

Andra förbindelser gällande hyresavtal där koncernen är hyrestagare

Koncernen hyr de kontorslokaler, maskiner och bilar den använder med övriga hyresavtal som inte kan upplösas. Hyresavtalen för lokaler har i genomsnitt ingåtts för perioder på tre till fem år. I allmänhet inkluderar avtalen en möjlighet till förlängning av avtalet efter det att det ursprungligen går ut. I resultaträkningen för räkenskapsperioden 2012 ingår 4,9 (4,7) miljoner euro i hyreskostnader för lokaler.

Minimihyror som ska betalas utgående från sådana hyresavtal som inte går att upplösa:

1 000 EUR	2012	2011
Inom loppet av ett år	7 081	4 879
Efter mera än ett år och inom högst fem år	13 171	4 879
Efter mera än fem år	1 075	469
Sammanlagt	21 326	10 227

Givna säkerheter

1 000 EUR	2012	2011
Lån för vilka företagsinteckningar har getts som säkerhet	60 375	63 875

Övriga säkerheter givna för egen part

1 000 EUR	2012	2011
Panter	53	68
Övriga säkerheter	3 628	2 671
Säkerhet given för Tulostase Management Ab:s del	650	650

Övriga säkerheter är huvudsakligen garantier ställda som säkerhet för kundprojekt. Garantierna innehåller både bankgarantier ställda av koncernens moderbolag och garantier som moderbolaget och dotterbolagen har gett åt kunderna.

NYCKELTAL

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

UTRÄKNING AV NYCKELTAL

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING (FAS)

EUR	Not	1.7.2011 - 30.6.2012	1.7.2010 - 30.6.2011
Omsättning	6	7 150 748,50	5 972 499,24
Övriga rörelseintäkter		2 845,54	-
Material och tjänster			
Köpta tjänster		1 309 308,21	341 479,01
Personalkostnader			
Löner och arvoden		2 543 584,42	2 665 857,99
Lönebikostnader			
Pensionskostnader		375 674,39	374 812,81
Övriga lönebikostnader		<u>71 278,13</u>	<u>75 937,38</u>
		2 990 536,94	3 116 608,18
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	11	387 021,43	257 976,27
Övriga rörelsekostnader		4 439 926,09	5 229 223,51
Rörelseförlust		-1 973 198,62	-2 972 787,72
Finansiella intäkter och kostnader			
Intäkter från andelar i företag inom samma koncern		4 422 054,37	5 936 500,52
Ränteintäkter och finansiella intäkter		483 400,66	234 990,30
Nedskrivningar på placeringar ingående i bestående aktiva		-	-
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		<u>-3 316 915,40</u>	<u>-2 994 108,64</u>
		1 588 539,63	3 177 382,18
Förlust före extraordinära poster		-384 659,00	204 594,46
Extraordinära poster			
Koncernbidrag	10	7 175 000,00	7 000 000,00
Vinst före bokslutsdispositioner och skatter		6 790 341,01	7 204 594,46
Inkomstskatter	12	-617 518,28	-331 070,76
Räkenskapsperiodens vinst		6 172 822,72	6 873 523,70

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING (FAS)

EUR	Not	30.6.2012	30.6.2011
Aktiva			
Bestående aktiva			
Immateriella tillgångar			
Immateriella rättigheter	13	190 727,23	253 446,62
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	13	315 642,97	133 948,38
Placeringar			
Andelar i företag inom samma koncern	14	187 410 752,66	186 115 752,66
Bestående aktiva sammanlagt		187 917 122,86	186 503 147,65
Rörliga aktiva			
Fordringar			
Långfristiga fordringar			
Långfristiga fordringar hos företag inom samma koncern		4 572 490,88	2 835 618,33
Latenta skattefordringar		<u>12 540,50</u>	<u>6 403,25</u>
		4 585 031,38	2 842 021,58
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		26 250,00	212 501,80
Fordringar hos företag inom samma koncern	16	6 488 710,45	3 841 103,21
Övriga fordringar		38 317,72	89 703,99
Aktiva resultatregleringar	17	<u>182 678,13</u>	<u>151 529,35</u>
		6 735 956,29	4 294 838,35
Kassa och bank		1 695 511,18	284 875,19
Rörliga aktiva sammanlagt		13 016 498,85	7 421 735,11
Aktiva sammanlagt		200 933 621,70	193 924 882,76
Passiva			
Eget kapital			
Aktiekapital		8 933 673,53	8 933 673,53
Överkursfond		-	-
Fond för inbetalt fritt eget kapital		70 892 366,11	70 892 366,11
Balanserad vinst från tidigare räkenskapsperioder		40 484 973,34	35 870 678,78
Räkenskapsperiodens vinst		6 172 822,72	6 873 523,70
Eget kapital sammanlagt	18	126 483 835,70	122 570 242,11
Främmande kapital			
Långfristigt främmande kapital			
Skulder till kreditinstitut	21	53 375 000,00	56 875 000,00
Kortfristigt främmande kapital			
Skulder till kreditinstitut	21	7 000 000,00	7 000 000,00
Leverantörsskulder		248 254,74	462 913,89
Skulder till företag inom samma koncern	22	12 204 033,42	6 227 286,47
Övriga skulder		90 599,06	114 008,72
Passiva resultatregleringar	23	<u>1 531 898,80</u>	<u>675 431,58</u>
		21 074 786,01	14 479 640,65
Främmande kapital sammanlagt		74 449 786,01	71 354 640,65
Passiva sammanlagt		200 933 621,70	193 924 882,76

MODERBOLAGETS FINANSIERINGSANALYS (FAS)

1 000 EUR		1.7.2011 - 30.6.2012	1.7.2010 - 30.6.2011
Affärsverksamhetens kassaflöde			
Vinst före extraordinära poster		-385	205
Korrektivposter:			
Avskrivningar enligt plan		387	259
Finansiella intäkter och kostnader		<u>-1 589</u>	<u>-3 178</u>
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		-1 587	-2 714
Förändring av rörelsekapital:			
Ökning (-) / minskning (+) av räntefria, kortfristiga rörelsefordringar		7	33
Ökning (+) / minskning (-) av räntefria, kortfristiga skulder		-26	-75
Affärsverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter		-1 607	-2 756
Betalda räntor och övriga betalda finansiella kostnader i affärsverksamheten		-2 952	-2 940
Erhållna dividender från affärsverksamheten		4 422	5 936
Erhållna räntor från affärsverksamheten		326	7
Betalda direkta skatter		<u>-54</u>	<u>534</u>
Affärsverksamhetens kassaflöde		135	781
Investeringarnas kassaflöde:			
Investeringar i immateriella och materiella tillgångar		-506	-368
Investeringar i dotterbolagsaktier		-1 295	-1 050
Beviljade lån		-	-2 800
Investeringarnas kassaflöde		-1 801	-4 218
Finansieringens kassaflöde:			
Betalda dividender		-2 259	-2 256
Koncernbidrag		8 925	6 125
Förvärv av egna aktier		-	-103
Försäljning av egna aktier		-	263
Förändring av kortfristiga lånefordringar		-4 027	-
Förändring av kortfristiga lån		3 938	5 065
Upptagna långfristiga lån		63 875	0
Amortering av långfristiga lån		<u>-67 375</u>	<u>-7 000</u>
Finansieringens kassaflöde		3 077	2 093
Förändring av likvida medel		1 411	-1 344
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början		285	1 629
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut		1 696	285

NOTER TILL MODERLBOLAGETS BOKSLUT

BOKSLUTETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Bokslutet för koncernens moderbolag Tulostase Abp har upprättats i enlighet med de i Finland gällande lagarna och förordningarna om upprättande av bokslut.

1. Värdering av bestående aktiva

Bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till sin anskaffningsutgift med avdrag för avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna enligt plan har uträknats utgående från den ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna.

Immateriella rättigheter	3 år
Maskiner och inventarier	3 år

2. Värdering av finansieringstillgångar

Finansieringstillgångarna har värderats till anskaffningsutgiften.

3. Periodisering av pensionsutgifter

Pensionsskyddet för bolagets anställda har lämnats för skötsel till utomstående pensionsförsäkringsbolag. Pensionsutgifterna bokförs som kostnad det år då de uppstår.

4. Poster i valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till euro till kursen på bokslutsdagen.

5. Derivatavtal

Den rörliga räntan på bolagets skulder hos kreditinstitut byts genom ränteswapavtal ut mot fast ränta. De nominella värdena och marknadsvärdena på ränteswapavtalen har upptagits i koncernens not 25.

NOTER TILL MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING OCH BALANSRÄKNING

6. Fördelning av omsättningen enligt bransch

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

7. Genomsnittligt antal anställda

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

8. Antal anställda vid räkenskapsperiodens slut

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

9. Löner och arvoden till ledningen

Under räkenskapsperioden har som kostnad bokförts löner och arvoden till verkställande direktören och styrelsemedlemmarna enligt följande:

<u>Euro</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Verkställande direktören	485 079	485 079
Styrelsemedlemmarna	266 963	220 500

10. Extraordinära poster

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

11. Avskrivningar enligt plan

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

12. Inkomstskatter

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

EUR	2012	2011
På extraordinära poster	1 865 500,00	1 820 000,00
Inkomstskatter på ordinarie verksamhet	-1 247 981,72	-1 488 929,24
Sammanlagt	617 518,28	331 070,76

13. Immateriella och materiella tillgångar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

14. Dotterbolagsaktier

EUR	Andel	Bokföringsvärde 2012	Bokföringsvärde 2011
Tulostase Suomi Ab	100 %	54 559 867,72	54 559 867,72
Tulostase Lietuva UAB	100 %	9 344 779,29	9 344 779,29
Tulostase Helsinki Ab	100 %	4 485,58	4 485,58
Tulostase Sweden AB	100 %	48 145 709,26	48 145 709,26
Tulostase Norway AS	100 %	47 200 584,34	47 200 584,34
Tulostase Germany GmbH	100 %	21 152 250,07	21 152 250,07
Tulostase Romania SRL	100 %	2 442 576,40	2 442 576,40
Tulostase Estonia OÜ	100 %	4 560 500,00	3 265 500,00
Dotterbolagsaktier sammanlagt		187 410 752,66	186 115 752,66

Ökningen i antalet dotterbolagsaktier beror på att skulderna i anknytning till Estonia OÜ-företagsaffären har behandlats på olika sätt i moderbolagets balansräkning och koncernens balansräkning. Tulostase Abp har köpt resten av Tulostase Estonia OÜ:s aktier av personer som hör till bolagets ledning. Därmed steg moderbolagets andel i det estniska dotterbolaget även juridiskt till 100 procent. Dotterbolaget har konsoliderats i koncernbolaget även tidigare 100-procentigt med anledning av ett avtal som gjorts år 2009.

15. Långfristiga fordringar

EUR	2012	2011
Lånefordringar hos företag inom samma koncern	4 572 490,88	2 835 618,33
Latent skattefordran	12 540,50	6 403,25
Sammanlagt	4 585 031,38	2 842 021,58

16. Fordringar hos företag inom samma koncern

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

17. Väsentliga poster bland aktiva resultatregleringar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

18. Förändringar i posterna under eget kapital

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

19. Styrelsens fullmakter

Bolagsstämman har inte beviljat styrelsen fullmakter.

20. Uträkning av utdelningsbara tillgångar

Moderbolagets utdelningsbara tillgångar är:		
EUR	2012	2011
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	40 484 973,34	35 870 678,78
Räkenskapsperiodens vinst	6 172 822,72	6 873 523,70
Fond för inbetalt fritt eget kapital	70 892 366,11	70 892 366,11
Utdelningsbara tillgångar sammanlagt	117 550 162,17	113 636 568,59

21. Skulder till kreditinstitut

EUR	2012	2011
Skulder till kreditinstitut 1.7	63 875 000,00	70 875 000,00
Förändringar under räkenskapsperioden:		
Ökningar av lån	-	-
Amorteringar på lån	-3 500 000,00	-7 000 000,00
Skulder till kreditinstitut 30.6	60 375 000,00	63 875 000,00
Låneamorteringar:		
År 2012	-	7 000 000,00
År 2013	7 000 000,00	56 875 000,00
År 2014	7 000 000,00	-
År 2015	7 000 000,00	-
År 2016	7 000 000,00	-
År 2017	32 375 000,00	-
Sammanlagt	60 375 000,00	63 875 000,00

Banklånet har kovenantvillkor. Brott mot dessa kan leda till ökande finansieringskostnader eller till och med uppsägning av lånet. Kovenantvillkoren grundar sig på koncernens resultat och soliditetsgrad. Kovenantvillkoren granskas en gång i halvåret. Vid rapporteringstidpunkten uppfylldes villkoren.

22. Skulder till företag inom samma koncern

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

23. Väsentliga poster, som ingår i passiva resultatregleringar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

24. Givna säkerheter, ansvarsförbindelser och övriga ansvar

(Text har avlägsnats. Den avlägsnade texten påverkar inte lösningen av uppgiften.)

STYRELSENS FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV VINSTMEDLEN

Vid räkenskapsperiodens slut 30.6.2012 uppgick koncernens utdelningsbara medel till 117 550 162,17 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att i dividend för räkenskapsperioden 1.7.2011 - 30.6.2012 utbetalas 6 454 940 euro och att det överskridande beloppet lämnas kvar på kontot för balanserad vinst från tidigare räkenskapsperioder. Inga väsentliga förändringar har skett i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är bra och styrelsen anser att den föreslagna vinstutdelningen inte äventyrar bolagets betalningsförmåga.

VERKSAMHETSBERÄTTELSENS OCH BOKSLUTETS UNDERTECKNINGAR

Helsingfors den 13 augusti 2012

Aaro Apaja
Aaro Apaja
Styrelseordförande

Heikki Hemmo
Heikki Hemmo

Juuso Risu

Egil Ek
Egil Ek

Ulla Toimelias
Ulla Toimelias

Hans Hansson
Hans Hansson

Pekka Terävä
Pekka Terävä
Verkställande direktör

REVISIONSANTECKNING

Över utförd granskning har i dag getts revisionsberättelse.

Helsingfors den 2 september 2012

Isoketju Ab
CGR-sammanslutning

Timo Tilkkari
Timo Tilkkari
CGR

FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATIONSSLAG SAMT FÖRVARINGSSÄTT

Balansbok, inbunden

Dagbok, som adb-utskrifter

Huvudbok, som adb-utskrifter

Verifikationer

- inköpsfakturaverifikationer, på CD

- försäljningsfakturaverifikationer, på CD

- leverantörsreskontraverifikationer, som pappersutskrift

- kundreskontraverifikationer, som pappersutskrift

- bankverifikationer, som pappersutskrift

- memorialverifikationer, som pappersutskrift

BILAGA 2

TULOSTASE ABP, STYRELSEMÖTE 10/2011

Tid 2.8.2011
Plats WTC
Närvarande
Aaro Apaja, ordförande
Heikki Hemmo
Juuso Risu
Ulla Toimelias
Hans Hansson
Pekka Terävä, verkställande direktör

1 § Ordförande öppnade mötet.

2 § Ordförande konstaterade att mötet är beslutsfört.

3 § Protokollet för föregående möte godkändes.

4 § Bokslut

Bokslutet för räkenskapsperioden 1.7.2010 – 30.6.2011 godkändes.

5 § Fastigheten i Levi

Juuso Risu har föreslagit att bolaget skulle sälja semesterfastigheten i Levi åt honom. Enligt honom har användningen av fastigheten varit mycket liten. Enligt Risu har utöver styrelsen endast ett fåtal kunder besökt fastigheten. Då Risu har besökt fastigheten på ort och ställe har han kunnat konstatera att den är i ytterst dåligt skick. Om fastigheten ska användas för representation bör den renoveras. Risu är beredd att betala för de investeringar som bolaget har gjort i fastigheten, det vill säga 160 000 euro. Majoriteten av investeringarna i fastigheten har bokförts som övriga rörelsekostnader för tidigare räkenskapsperioder.

6 § Övriga ärenden

Styrelsearbetet diskuterades. Konstaterades att bolaget inte har haft utskott och man ansåg dem inte heller vara nödvändiga för den räkenskapsperiod som inleddes 1.7.2011.

Ekonomidirektören ombads ta med sig dotterbolagens resultatrapporter på en noggrannare nivå än nuvarande till styrelsemötena.

Ekonomidirektören redogjorde för situationen med försäljning av läroboksverksamheten i Litauen. Försäljningen håller på att avslutas och den kommer inte att medföra några betydande registreringar i koncernen eftersom köpeskillingen är liten och det inte finns just alls balansposter i anknytning till detta i det litauiska bolagets balansräkning. Vid förvärvet av bolaget i Litauen allokerades till läroboksverksamheten sammanlagt 1 200 000 euro goodwill och därtill även kundförhållanden, varav efter avskrivningar återstår fortfarande 230 000 euro.

År 2010 övergick koncernen till rapportering av hela Baltikum som ett segment. De aktuella postererna ingår nu i segmentet Baltikum och ingår i uträkningarna vid testningen av värdet på segmentets goodwill.

7 § Ordförande avslutade mötet.

TULOSTASE ABP, STYRELSEMÖTE 1/2012

Tid 3.1.2012
Plats WTC
Närvarande
Aaro Apaja, ordförande
Juuso Risu
Ulla Toimelias
Taru Tietäjä, ekonomidirektör

1 § Ordförande öppnade mötet.

2 § Ordförande konstaterade att mötet är beslutsfört.

3 § Protokollen för föregående möte godkändes.

4 § Finansiering

Ekonomidirektören berättade att den i Tyskland för december budgeterade och preliminärt avtalade licensaffären på 500 000 euro med en lokal speditiönsfirma har skjutits upp till en senare tidpunkt. Ett projekt med Kotka stad som grundar sig på Sompa-produkten har också visat sig gå med klar förlust. Om man inte lyckas komma vidare i förhandlingarna med kunden om möjligheten att fakturera för extra arbete kan projektet gå upp till 500 000 euro med förlust. Konstaterades att utsikterna för koncernen trots detta är mycket ljusa leder dessa projekt inte till några bokföringar i delårsrapporten eller övrig rapportering.

Resultatet för koncernens första halvårsperiod stannar under 3 miljoner euro, vilket betyder att banken enligt lånevillkoren i princip skulle ha möjlighet att säga upp lånet på 60 miljoner euro eller kräva höjning av räntan. Förhållandet med banken har dock alltid varit bra, vilket betyder att detta sågs som ett teoretiskt alternativ. Styrelsen rekommenderade trots detta att ekonomidirektören kontakter bankdirektören och berättar att resultatutvecklingen under slutet av året ligger på mycket solid grund.

5 § Levi-fastigheten

Beslut fattades om försäljning av fastigheten i Levi till Juuso Risu enligt den diskussion som fördes 2.8.2011. Ekonomidirektören fick anvisningar att bokföra posten som minskning av rörelsekostnader, det vill säga i motsvarande post där kostnaderna för reparation av fastigheten också har bokförts.

6 § Övriga ärenden

Styrelsen gick igenom resultaträkningarna och balansräkningarna för Tyskland och Litauen i detalj. Investeringsbehovet i Litauen diskuterades dessutom. Resultatutvecklingen i bolaget i Litauen avviker från resultatutvecklingen i de övriga baltiska bolagen. Verkställande direktören påminde om att det litauiska bolaget helt och hållet agerar på hemmamarknaden. Kunderna består huvudsakligen av offentliga organisationer, som verkar med EU-finansiering. Det är aningen besvärligt att jämföra bolaget i Litauen med de övriga baltiska länderna eftersom bolagets businesslogik och risker därmed helt avviker från de övriga baltiska länderna.

7 § Ordförande avslutade mötet.

TULOSTASE ABP, STYRELSEMÖTE 2/2012

Tid 3.3.2012

Plats WTC

Närvarande

Aaro Apaja, ordförande
Heikki Hemmo
Hans Hansson
Egil Ek
Ulla Toimelias
Juuso Risu
Pekka Terävä, verkställande direktör

1 § Ordförande öppnade mötet och framförde sitt tack för att alla medlemmar är närvarande.

2 § Ordförande konstaterade att mötet är beslutsfört.

3 § Protokollet för föregående möte godkändes.

4 § Resultatutveckling och finansiering

Koncernens resultatutveckling behandlades. Konstaterades att koncernens affärsverksamhet har utvecklats positivt. Resultatprognosen för hela räkenskapsperioden är så bra att kovenantvillkoren för lånen inte kommer att utgöra ett problem vid detta bokslut. Verkställande direktören berättade att ekonomidirektören hade diskuterat med en representant för banken om resultatet för det andra kvartalet. Bankdirektören hade sänt ett svar per e-post där han konstaterade att banken ställer sig positiv till bolaget och att den är beredd att omförhandla låneavtalet.

5 § Övriga ärenden

Verkställande direktören redogjorde för situationen med projektet i Tarto och ett eventuellt problem som kommer att uppstå där. Styrelsen konstaterade att det är bra att verkställande direktören informerar styrelsen om besvärliga projekt.

En diskussion fördes om situationen i och framtiden för det svenska bolaget. Verkställande direktören berättade att Sverige är ett stort och viktigt marknadsområde. Det har varit lite problem med motivationen hos ledningen för det svenska bolaget och nu har frågan om byte av landsdirektör igen väckts. Den nuvarande landsdirektören har en betydligt mera pessimistisk syn på de kommande två åren än på detta år. Verkställande direktören tror dock fullt på bolagets möjligheter i Sverige. Styrelsen konstaterade enhälligt att man inte prutar på de målsättningar som har ställts upp och att bolaget går vidare enligt de planer som tidigare har gjorts upp.

6 § Ordförande avslutade mötet.

TULOSTASE ABP, STYRELSEMÖTE 7/2012

Tid 13.8.2012

Plats WTC

Närvarande

Aaro Apaja, ordförande

Heikki Hemmo

Ulla Toimelias

Hans Hansson

Pekka Terävä, verkställande direktör

1 § Ordförande öppnade mötet.

2 § Ordförande konstaterade att mötet är beslutsfört.

3 § Protokollet för föregående möte godkändes.

4 § Bokslutet

Bokslutet för räkenskapsperioden 1.7.2011–30.6.2012 godkändes. Konstaterades att resultatet för räkenskapsperioden var utmärkt. Bolaget har inte kännedom om några särskilt betydande risker.

En detaljerad genomgång av resultaträkningarna och balansräkningar för bolagen i Sverige och Estland gjordes. Konstaterades att bolaget i Sverige alltjämt kommer att göra förlust i början av innevarande räkenskapsperiod till följd av förseningar med inledningen av två projekt. Konstaterades att koncernen enligt försiktighetsprincipen har gjort en avsättning på 200 tusen euro i koncernbokslutet för detta.

Styrelsen tackade den operativa ledningen för ett väl upprättat bokslut. Styrelsen tror att det bokslut som nu presenteras kommer att stöda den utveckling av aktiekursen som styrelsen har ställt upp som mål.

5 § Övriga ärenden

Verkställande direktören berättade att revisorerna hade frågat efter grunderna för internprissättningen. Konstaterades att vi återkommer till upprättande av de nödvändiga dokumenten, om beskattaren någon gång frågar efter dem. Sådana kostnader som inte direkt främjar bolagets affärsverksamhet hålls på en minimal nivå. Styrelsen konstaterade att den nuvarande flexibla prissättningen mellan länderna har varit ett bra sätt för utjämning av resultatet hos bolagen i de olika länderna med beaktande av koncernens nytta som helhet.

Styrelsen konstaterade dessutom att man bland ekonomidirektörens målsättningar för den nya räkenskapsperioden har inkluderat utveckling av internprissättningen och skapande av ett sådant insiderregister som krävs enligt lag.

6 § Ordförande avslutade mötet

Till CGR-sammanslutningen Isoketju Ab

BEKRÄFTELSEBREV TILL REVISORN

I anknytning till revisionen av Tulostase Ab:s räkenskapsperiod 1.7.2011 - 30.6.2012 bekräftar vi följande utifrån vår bästa kunskap och övertygelse:

- Vi har uppfyllt de skyldigheter som åsyftas i revisionsuppdragets uppdragsbrev 5.7.2012 angående givandet av information till revisorn samt angående upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen i enlighet med de tillämpliga redovisningsprinciperna, särskilt så att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Vi accepterar dessutom vårt ansvar för planering, ibruktagande och upprätthållande av den interna granskningen för förebyggande och upptäckt av oegentligheter.
- Affärshändelserna har bokats i bokföringen och är upptagna i bokslutet.
- Betydelsefulla antaganden som vi har använt för att göra uppskattningar i redovisningen är rimliga.
- Enligt vår uppfattning är effekterna av okorrigerade felaktigheter både separat och tillsammans oväsentliga för bokslutet och verksamhetsberättelsen som helhet. Vi har gjort en bedömning av värderingen av de licensfordringar som har förfallit för över ett år sedan och tror att värderingen av dem motsvarar det verkliga värdet.
- Närståenderelationerna och närståendetransaktionerna har behandlats i bokföringen och presenterats i bokslutet och verksamhetsberättelsen enligt kraven i de tillämpliga redovisningsprinciperna. Bolaget har inga anhängiga rättegångar eller andra tvisteärenden.
- Vi har försett er med information om
 - vår bedömning av risken för möjligheten att bokslutet eller verksamhetsberättelsen kan vara väsentligt felaktigt på grund av oegentligheter
 - vilka bolagets närstående är och om alla närståenderelationer och närståendetransaktioner som vi känner till.

Vi har inte kännedom om

- oegentligheter eller misstänkta oegentligheter som påverkar bolaget och inbegriper 1) personer inom den operativa ledningen; 2) anställda som har viktiga roller inom den interna kontrollen; eller 3) andra personer, när oegentligheterna kan ha en väsentlig inverkan på bokslutet eller verksamhetsberättelsen
- påstådda eller misstänkta oegentligheter som inverkar på bolagets bokslut eller verksamhetsberättelse
- kända fall av överträdelser eller misstänkta överträdelser av lagar och stadganden, vars effekter borde beaktas vid upprättandet av bolagets bokslut och verksamhetsberättelse
- de anspråk och anhängiga rättegångar, som vi känner till och vars inverkningsområde borde beaktas vid upprättandet av bolagets bokslut och verksamhetsberättelse

Bekräftelsebrevet förändrar inte de förpliktelser eller ansvar som Tulostase Abp:s styrelse, den operativa ledningen, de anställda eller revisorn har enligt lagstiftningen i Finland eller annan tillämplig lagstiftning.

Helsingfors 5.7.2012

Tulostase Abp

Seija Pikku-Tarkka
Intern revisor

Utredning av förvaltnings- och styrsystemet

CORPORATE GOVERNANCE

I sin förvaltning följer Tulostase Abp aktiebolagslagen samt Värdepappersmarknadsföreningen rf:s förvaltningskod för börsbolag (Corporate Governance) 1.10.2010. Förvaltningskoden finns tillgänglig för offentligheten på Värdepappersmarknadsföreningens webbplats www.cgfinland.fi. De uppgifter som förvaltningskoden kräver finns till påseende på bolagets hemsidor på adressen www.tulostase.com. En utredning av förvaltnings- och styrsystemet ges separat från styrelsens verksamhetsberättelse.

1 Bolagsstämma

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ. Bolagsstämman fastställer bl.a. resultaträkningen och balansräkningen samt fattar beslut om fördelning av vinsten, väljer styrelse och revisorer samt fattar beslut om arvoden till dem. Styrelsen sammankallar bolagsstämman inom sex månader från räkenskapsperiodens utgång. Ett ärende som en delägare önskar få behandlat på bolagsstämman ska anmälas till styrelsen skriftligen i så god tid att ärendet kan inkluderas i kallelsen till bolagsstämman. Under året kan extra bolagsstämmor arrangeras enligt behov.

2 Styrelse

Den av bolagsstämman valda styrelsen, som enligt bolagsordningen består av mellan sex och åtta medlemmar, sörjer för att förvaltningen och verksamheten vid Tulostase Abp har skötts på ett korrekt sätt. Årligen är två medlemmar i tur att avgå. Den ordinarie bolagsstämma som hålls en gång om året fattar beslut om antalet styrelsemedlemmar och väljer medlemmarna. Styrelsemedlemmarnas mandatperiod är tre år. Följande personer var styrelsemedlemmar räkenskapsperioden 1.7.2011 - 30.6.2012:

(namn och presentationer har utelämnats, påverkar inte lösning av uppgiften)

Under räkenskapsperioden sammanträdde styrelsen sex gånger. På det första mötet för perioden kommer man överens om sådana teman för mötena som den operativa ledningen på förhand har möjlighet att förbereda sig för. Enligt det beslut som ordinarie bolagsstämman fattade 20.9.2011 utgår som arvoden till styrelsemedlemmarna till ordförande 4 000 euro/månad och till de övriga medlemmarna 1 200 euro/månad. Styrelsearvodet kan till 50 procent utbetalas med egna aktier i bolagets besittning. Utöver detta betalas dagpenningar och reseersättningar enligt statens resereglemente till styrelsemedlemmarna.

Styrelsen gör årligen en intern bedömning av sin verksamhet. I bedömningen ingår förutom en bedömning av styrelsens verksamhet också det hur styrelsens verksamhet har främjat bolagets värdebildning. Utgående från bedömningarna kan bolagets belöningsutskott inom vissa gränser föreslå utbetalning av bonusarvoden till styrelsemedlemmarna. För den gångna räkenskapsperioden föreslås ingen utbetalning av bonus till styrelsemedlemmarna. Två av styrelsemedlemmarna har utöver styrelsearbetet även mot ersättning fungerat som bolagets rådgivare under räkenskapsperioden 2011.

Enligt arbetsordningen har styrelsen bl.a. följande uppgifter:

- behandling och godkännande av koncernens verksamhetsplan och budget
- utveckling av koncernstrukturen
- behandling och godkännande av bokslutet och delårsrapporterna
- att fatta beslut om och godkänna koncernens finansieringspolitik
- att fatta beslut om betydande investeringar, fastighetsaffärer och ansvarsförbindelser

- att fastställa koncernens rapporteringsmetoder och interna granskning
- utnämning av verkställande direktören, vice verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare samt att fatta beslut om deras löneförmåner och övriga förmåner
- att fatta beslut om avlönings- och incentivsystemet för koncernledningen
- att följa upp hur företagets värde utvecklas
- att ansvara för övriga uppgifter som styrelsen åläggs enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen eller på annan plats i lagstiftningen.

3 Verkställande direktör

Den operativa styrningen av bolaget leds av den verkställande direktör som styrelsen har valt enligt de anvisningar och föreskrifter som styrelsen har gett. Verkställande direktören ansvarar för att bolagets bokföring är lagenligt skött och att medelsförvaltningen har arrangerats på ett tillförlitligt sätt. De centrala villkoren för verkställande direktörens tjänsteförhållande har definierats i det skriftliga avtal för verkställande direktören som styrelsen har godkänt.

4 Ledningsgrupp

Verkställande direktören för Tulostase Abp är ordförande för koncernens ledningsgrupp, där de ansvariga direktörerna för de olika resultatenheterna sitter som medlemmar. Ledningsgruppen sammanträder 5 - 10 gånger om året. Avlöningssystemet för medlemmarna i ledningsgruppen består av en fast månadslön och ett incentivsystem med extra arvoden.

5 Revisor

Enligt bolagsordningen har Tulostase Abp en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Om en revisionssammanslutning väljs till ordinarie revisor behöver ingen revisorssuppleant väljas. Revisorernas mandatperiod gäller den räkenskapsperiod som pågår då valet görs och deras uppgift tar slut då den på valet följande, första ordinarie bolagsstämman tar slut. Som av den ordinarie bolagsstämman 20.9.2011 vald revisor fungerar CGR-sammanslutningen Isoketju Ab. CGR Timo Tilkari är ansvarig revisor.

6 Intern övervakning, riskhantering och intern granskning

Intern övervakning och riskhantering

Ett av de primära målen för Tulostase Abp:s interna övervakning är att den ekonomiska rapporteringen ska vara tillförlitlig. Strategin för Tulostase uppdateras och målsättningarna definieras årligen. Volymmål och kvalitetsmål uppställs för de olika delområdena inom affärsverksamheten i enlighet med verksamhetsplanen och koncernen följer regelbundet upp att dessa förverkligas. Ekonomidirektören har helhetsansvaret för koncernens ekonomiska rapportering och övervakning. Övervakningsåtgärderna täcker bl.a. anvisningar, fastställande av befogenheter, avstämningar, ledningens visitering av arbetsplatser samt rapportering av avvikelser. Tulostases redovisningsmanual på koncernnivå sammanställer de viktigaste anvisningarna för bokföringen och den ekonomiska rapporteringen. Koncernen har ändamålsenliga och tillförlitliga datasystem för uppföljning och övervakning av affärsverksamheten. Med det utvecklade informationssystemet klarar bolaget av att på ett tillförlitligt sätt följa upp hur stora projekt fortskrider och den ekonomiska rapporteringen av projekten i olika dotterbolag. Revisorerna och övriga externa bedömare ansvarar för att den bokslutsinformation som publiceras är korrekt.

Tulostase har aktuella datasäkerhetsprinciper och datasäkerhetsanvisningar i anknytning till datasäkerhet.

Intern granskning

Den interna granskningens uppgift är intern kontroll av företaget, och bedömning av om riskhanteringen och funktionerna är ändamålsenliga. Den interna granskningen ska också bistå de externa

granskarna enligt en arbetsfördelning som avtalas separat. Genom den interna granskningen strävar man efter att trygga att de nämnda delområdena fungerar på de mest kritiska punkterna.

Koncernen har inte ansett det vara ändamålsenligt att skapa en separat organisation för den interna granskningen, utan det är som huvudregel de anställda vid koncernens ekonomiförvaltning som sköter granskningen. Bolagets controller har varit ansvarig intern granskare vid sidan av sin ordinarie tjänst. Då den interna granskningen utför uppgifter inom ramen för den interna granskningen är den en av ledningen oberoende funktion. Ekonomidirektören rapporterar vid behov om granskningsobservationerna till styrelsen och verkställande direktören.

I dotterbolagen utför de anställda vid moderbolagets ekonomiavdelning den interna granskningen enligt en verksamhetsplan fastställd av styrelsen.

Insiderförvaltning

Tulostase Abp följer insideranvisningen för OMX Nordic Exchange Helsinki Ab. Till den permanenta insiderkretsen hör bolagets styrelse, verkställande direktör, ledningsgrupp, revisorer samt övriga tjänstemän som hör till bolagets ledning och ekonomiförvaltning. Ekonomidirektören fungerar som bolagets insideransvariga. De som hör till insiderkretsen får inte utöva handel med bolagets aktier under de 14 dygn som föregår publicering av bolagets delårsrapport och bokslutskommuniké.

Köpebrev

Säljare: Tulostase Abp

Köpare: Juuso Risu (personbeteckning och adress)

Objekt för affären: Fastighets Ab Levin Hankaus aktie nummer 1

Köpeskillning: 160 000 euro

Köparen har bekantat sig med objektet för affären och förvärvar objektet i sitt nuvarande skick. Om Risu dock inte har tillräcklig användning för objektet och han erbjuder Bolaget aktien för återköp före 27.12.2012 förbinder sig Bolaget att köpa tillbaka aktien till priset 160 000 euro.

Betalningsfrist: Köparen betalar köpeskillningen i sin helhet senast 27.11.2013.

Helsingfors 27.12.2011

Tulostase Abp

Pekka Terävä
Pekka Terävä, verkställande direktör

Juuso Risu
Juuso Risu

SAMMANDRAG AV REVISIONEN AV RÄKENSKAPSPERIODEN 1.7.2011 – 30.6.2012

Detta memorandum är avsett för Isoketju Ab:s kundansvarige CGR Timo Tilkari.

Revisionens omfattning

Vi har utfört revision av Tulostase-koncernen enligt vår revisionsplan. Revisionen av Tulostase-koncernen har arrangerats så att Isoketju har granskat bolagen i Finland och de övriga nordiska länderna samt bolagen i Estland och Tyskland. Vi har fått revisionsrapporter av revisorerna enligt de anvisningar som vi har gett. Bolaget i Litauen har reviderats av en lokal, privat granskare. Vi har haft tillgång till denna granskares sammandrag i form av ett memorandum och revisionsberättelse. Det rumänska bolaget har inte reviderats, eftersom den lokala lagstiftningen inte kräver det. Verksamheten i Rumänien är fortfarande småskalig och verksamheten har alltjämt gått med förlust.

I de utländska bolagen har arrangerandet av den interna övervakningen varit granskningsobjekt under räkenskapsperioden. Efter räkenskapsperiodens utgång har bokslutet granskats. De siffror som har sammanställts i de utländska dotterbolagens delårsrapporter har inte överhuvudtaget gått igenom.

Granskning av delårsrapporter

Vid granskningen har vi koncentrerat oss på de riskområden som nämns i revisionsplanen. Dessa riskområden har uppdaterats under granskningens gång. Isoketjus revisorer har fått allmänna anvisningar om tyngdpunktsområdena. Under räkenskapsperioden har planen omfattat en översiktlig granskning av den interna övervakningen och IFRS-delårsrapporterna. Delårsrapporterna för det första och tredje kvartalet har gått igenom på koncernnivå genom diskussioner om redovisningsprinciperna och eventuella förändringar i koncernstrukturen med ekonomidirektör Taru Tietäjä. Av henne har vi även fått information om hur affärsverksamheten har utvecklats i de bolag där Isoketju inte har varit revisor. Delårsrapporten för det andra kvartalet har upprättats enligt IAS 34. För den rapportens del har även delårsrapportens innehåll och redovisningsprinciper gått igenom på översiktlig nivå.

Utnyttjande av arbete utfört av den interna granskningen

Controller Seija Pikku-Tarkka på redovisningsavdelningen, som sköter den interna granskningens uppgifter, har besökt bolagen i Rumänien, Litauen och Tyskland under räkenskapsperioden. I samband med bokslutsgranskningen har konsolideringsuträkningarna för Litauen och Rumänien gått igenom med Pikku-Tarkka. Pikku-Tarkka har även bistått oss med granskningen av de pågående projekten i Finland i samband med bokslutsgranskningen.

De mest betydande observationerna från granskningen:**Vilken effekt har observationer gjorda under räkenskapsperioden på bokslutet**

De omständigheter som har lyfts fram i rapporten under räkenskapsperioden har som huvudregel inte påverkat bokslutet. Vid bokslutsgranskningen visade sig projektkalkyleringen fortfarande vara en utmaning.

Projektkalkylering

Eftersom projektkalkyleringen är bristfällig sker den partiella intäktsföringen av projekt i Sverige och Estland enligt gjord fakturering. Av omsättningen på 38 miljoner euro i det svenska bolaget härstammade 3 miljoner euro och av omsättningen på 12 miljoner euro i det estniska bolaget härstammade 9 miljoner euro från partiellt intäktsförda projekt till fast pris.

Revisorerna för bolaget i Sverige har rapporterat att det inte skulle ha haft någon betydande effekt på omsättningen om projektets intäktsföring hade skett enligt hur projekten har framskridit. Resultatet före skatter skulle ha varit 245 000 euro lägre.

I sin revisionsrapport har revisorerna för det estniska bolaget konstaterat att det under hela räkenskapsperioden har varit stora problem med kalkyleringen av projektet för Tarto stad. Det totala

värdet på projektet är 1 650 000 euro och det är det största projektet i bolagets historia. Projektet inleddes i januari 2012 och enligt avtalet ska det vara klart i slutet av november 2012. På grund av beställarens budgetönskemål har projektet spjälkats upp på två olika skeden. Följande fakturering och intäktsföring av projektet har gjorts:

- Förskottsfakturan för det första skedet 650 000 euro fakturerades i början av december 2011. Tarto stad hade bett att få fakturan redan år 2011. Staden har även betalat fakturan redan år 2011.
- Följande del 250 000 euro har fakturerats då arbetena inleddes i februari 2012.
- Då kunden hade godkänt den första delen av arbetet i juni 2012 fakturerades 300 000 euro.

I bokslutet per 30.6.2012 har sammanlagt 1 200 000 euro intäktsförts på projektets första skede. Arbetet på det andra skedet inleddes i början av juli 2012 och en förskottsbetalning på 120 000 euro har influerat för detta i juli. Om projektet avbryts till följd av orsaker som beställaren ansvarar för har bolaget ingen skyldighet att återbetala förskottsbetalningarna. Enligt avtalet är bolaget tvunget att ge en 10 % rabatt på hela projektet om beställaren inte godkänner det andra skedet som slutfört före utgången av detta år. Bolagets ledning tror att man kommer att kunna slutföra projektet enligt tidtabellen även om tidtabellen kommer att vara stram.

Koncernledningen vågar ännu inte uppskatta slutresultatet av projektet. Enligt en bedömning gjord av den lokala projektchefen kommer projektet att göra 250 000 euro förlust. Koncernledningen anser uppskattningen vara för pessimistisk och tror att man kommer att kunna vända projektet som helhet att visa positiva siffror. På grov nivå har koncernledningen uppskattat att de ackumulerade kostnaderna och som kostnad bokförda kostnaderna för projektet vid tidpunkten för bokslutet 30.6.2012 uppgick till sammanlagt 1 300 000 euro.

För det finska bolagets del gick vi under räkenskapsperioden tillsammans med den interna granskningen igenom de viktigaste projekten. Då fäste vi uppmärksamhet vid intäktsföringen av ett öppet projekt på Tele Ab. Det rådde oenighet gällande detta projekt i organisationen. Vid tidpunkten för bokslutet är projektets färdighetsgrad enligt projektchefen 90 %, vilket betyder att 270 000 euro av projektet på 300 000 euro kunde ha intäktsförts. Enligt projektchefen kommer man inte just alls att utföra några arbeten på projektet efter bokslutstidpunkten. Ekonomidirektör Tietäjä har gått igenom samtliga pågående projekt. Enligt hennes erfarenheter kommer man att vara tvungen att göra ytterligare arbeten på Teles projekt och den korrekta intäktsföringsprocenten är 60 %, det vill säga 180 000 euro. Enligt Tietäjä finns det ännu inte tillräckligt med kunskap om projektredovisning, så därför är det skäl att vara försiktig vid intäktsföringen.

Intäktsföring av licenser

Tulostase säljer Sompalicenser till slutkunder både direkt och genom sitt nätverk av återförsäljare förutom i Finland också i Litauen och Tyskland. Licensförsäljningen intäktsförs då licensen levereras till återförsäljaren eller kunden. Enligt revisorerna i Litauen innehöll bokslutet per 30.6.2012 fortfarande 358 000 euro i licensfordringar på gamla återförsäljare från den räkenskapsperiod som slutade 30.6.2010 och 250 000 euro i fordringar från den räkenskapsperiod som slutade 30.6.2011. I det senare fallet har återförsäljaren ännu inte hunnit få samtliga de införskaffade licenserna sålda till slutkunderna, vilket är orsaken till att återförsäljaren inte har kunnat betala. På de senare licenserna betalar Tulostase Abp en patentavgift till en tredje part. Denna avgift är 50 % av försäljningspriset för de sålda licenserna. Kreditförlustrisken bärs av den ifrågavarande tredje parten.

Enligt den lokala revisorns memorandum finns det en licensfordran till värdet 358 000 euro på en vitrysk återförsäljare. Fordran har uppstått år 2010 och den anknyter till en viss funktion i slutkundens system för verksamhetsstyrning. Återförsäljaren väntar sig fortfarande att slutkunden ska få sitt eget system för verksamhetsstyrning klart innevarande år, varefter slutkunden har lovat betala för licensen.

Delårsrapporter

Inga väsentliga frågor har framkommit vid granskningen av delårsrapporterna. Bolagets rapporterade resultat för den första halvårsperioden var 3 200 000 euro. Enligt låneavtalet ska koncernens resultat efter skatter för varje halvårsperiod vara minst 3 500 000 euro och för hela räkenskapsperioden ska det överskrida 7 000 000 euro. Kravet på koncernens soliditetsgrad är 45 procent. Bolaget har diskuterat resultatutvecklingen med banken 20.1.2012 det vill säga genast efter det att det preliminära resultatet för delårsrapporten blev klart. Banken har inte yrkat på uppsägning av lånet, men vill diskutera om ändring av lånevillkoren i uppbyggande anda. Ett e-postmeddelande daterat 22.1.2012 finns som dokumentation av diskussionerna. Vi har ingen kännedom om hur frågan slutligen löstes.

I bokslutet är frågan inte längre relevant, eftersom resultatutvecklingen har förbättrats. Eftersom bolaget hade en klar uppfattning om att resultatutvecklingen senast vid tidpunkten för bokslutet har återgått till en nivå som överskrider kovenantvillkoren ansåg bolaget även vid delårsrapporten för det tredje kvartalet att presentation av lånen som långfristiga på bästa sätt ger en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning. Enligt bokslutet överskrider både resultatet och soliditeten kovenantvillkoren.

Transaktioner med närstående kretsen

Revisorerna för bolaget i Estland har rapporterat att bolagets kontorslokaler enligt muntliga uppgifter från en av bolagets anställda har hyrts av ett fastighetsbolag som ägs av verkställande direktören. Årshyran är 37 tusen euro. Enligt uppgifter från moderbolaget stämmer detta. Eftersom det är fråga om gängse hyra är det inget särskilt med detta.

Revisorerna för det estniska bolaget har dessutom konstaterat att bolaget inte har något eget insiderregister och att moderbolaget inte har gett några anvisningar om detta. Revisorerna för bolaget i Tyskland har även anmärkt på avsaknaden av ett insiderregister och anvisningar från moderbolaget.

Latenta skattefordringar

Koncernen har latenta skattefordringar på fastställda förluster om cirka 1 800 000 euro, varav 1 200 000 euro kommer från bolaget i Sverige. Dotterbolaget har gått med förlust de senaste fem åren. De fastställda förlusterna vid räkenskapsperiodens början var 2 600 000 euro. Uträknat med moderbolagets skattesats (26 %) uppgår skattefordran på detta till 676 000 euro. För räkenskapsperioden 1.7.2011–30.6.2012 kommer den i beskattningen fastställda förlusten att vara cirka 3 600 000 euro. Enligt försiktighetsprincipen har endast hälften av den latenta skattefordran för räkenskapsperioden bokförts i bokslutet. Koncernledningen har beslutat utreda möjligheterna till skatteplanering under den kommande räkenskapsperioden.

Koncernledningen har motiverat förekomsten av det svenska bolagets skattefordringar i balansräkningen med att förlusterna inte blir gamla och att bolagets avsikt är att göra vinst i framtiden. Enligt ledningen stärks denna uppfattning bland annat av att det svenska bolagets verksamhet fortsätter. Värderingen stöds även av de gjorda testningarna för nedskrivning av goodwill.

De övriga latenta skattefordringarna på förluster härstammar främst från bolaget i Rumänien.

Testning för goodwill

I koncernens balansräkning uppgår goodwill till 128 miljoner euro. Testning av goodwill har gjorts på samma grunder som tidigare. Den största osäkerhetsfaktorn anknyter till goodwill på 37 miljoner euro i Sverige. Bolaget har gjort kraftiga förluster de senaste fem åren. För den avslutade räkenskapsperioden och den föregående räkenskapsperioden hade ett vinstresultat budgeterats, men det verkliga resultatet var alltså förlust. Vid testning av goodwill är restvärdets andel 95 procent. Bolagets ledning tror att de gjorda testkalkylerna är realistiska och att det därför inte finns något behov av nedskrivning.

Bufferten för Sverige, det vill säga differensen mellan bokvärdet och värdet enligt testningen är +5 miljoner euro. Enligt den känslighetsanalys som vi har gjort skulle ett nedskrivningsbehov uppstå om

- diskonteringsräntan stiger med en procentenhet eller
- den långsiktiga tillväxten sjunker till 1,5 procent (i uträkningen har 2 procent använts) eller
- den operativa resultatprognosen på längre sikt sjunker från 8 procent som har använts i kalkylen till 7 procent (den 2012 avslutade räkenskapsperioden gick med förlust, och prognosen för nästa räkenskapsperiod är nollresultat, och svagt plusresultat för följande räkenskapsperiod).

Koncernledningen tror att tillväxten i det svenska bolaget under de följande fyra åren kommer att vara 10 procent/år medan den förutspådda marknadstillväxten är 7 procent/år.

Känsligheten för goodwill i Baltikum är 2,21 och den är ännu större i de övriga enheterna. Försäljningen av läroboksverksamheten i Litauen har inte påverkat testningskalkylerna eftersom det testade objektet i dagsläget är hela segmentet Baltikum.

Bonus till ledningen

För räkenskapsperioden har bonus till ledningen bokförts för sammanlagt 300 000 euro, vilket motsvarar cirka hälften av den maximala bonusen. Ekonomidirektören har fått 200 000 euro i bonus och de övriga medlemmarna av ledningsgruppen sammanlagt 100 000 euro. Som grund för bonusen tas koncernens resultat enligt IFRS efter skatter. Enligt bonusprogrammet är den nedre gränsen för ackumulering av bonus 7 000 000 euro (resultat efter skatter) och den övre gränsen 11 000 000 euro. Vi har inte gjort någon särskild granskning av bonuskalkylerna eftersom styrelsen har godkänt uträkningarna.

Övriga observationer ur de utländska revisorernas rapportering

- I Tyskland pågår ett tvisteärende med en viss kund. Koncernen har förberett sig på detta i bokslutet genom att minska försäljningen och kundfordringarna med 180 000 euro. I passiva resultatregleringar har dessutom bokförts 300 000 euro i uppskattade kommande tilläggsarbeten för den egna personalens del. Beloppet har räknats ut utgående från det avtalade försäljningspriset för ifrågavarande projekt.

Det tyska bolaget har bett om ett utlåtande av en loka advokatbyrå specialiserad på tvistefrågor om programvara. Enligt utlåtandet kommer tvisten högst sannolikt att gå till skiljedomstol. Om Tulostase förlorar målet kan den totala förlusten uppgå till så mycket som 2 100 000 euro. Beloppet består av redan erhållna och intäktsförda prestationer (800 000 euro), en ofakturerad andel (300 000 euro), egna och motpartens kostnader för advokat (cirka 700 000 euro) samt förlurad arbetstid för personalen (300 000 euro). Koncernledningen har uppskattat att juristens bedömning är alltför pessimistisk.

- I Sverige har revisorerna fäst uppmärksamhet vid att bolaget går med förlust och att prognoserna för bolagets resultat av tradition har varit för optimistiska.
- I Norge har koncernen efter räkenskapsperiodens slut 6.7.2012 förvärvat ett bolag vid namn Softa AS. Köpeskillingen för bolaget är 6 000 000 euro. Parterna har avtalat om att köpeskillingen är hemlig. Kostnaderna i anknytning till förvärvet (advokater och due diligence), sammanlagt 120 000 euro, har bokförts som kostnad för den 30.6.2012 avslutade räkenskapsperioden. Ett beslut om att binda ledningen för det förvärvade bolaget till bolaget för de följande 12 månaderna har fattats. I koncernbokslutet har den så kallade stay-bonus som betalades till dem 6.7.2012, 300 000 euro, bokförts som kostnad och passiv resultatreglering.
- Under den påbörjade räkenskapsperioden kommer även den sista posten 200 000 euro av köpeskillingen för affären med Tulostase Norway AS som gjordes år 2009 att bokföras. Betalningen av köpeskillingen var bunden till att säljarna var i bolagets tjänst i början av den räkenskapsperiod som började 1.7.2012. Beloppet har inte bokförts i bokslutet för räkenskapsperioden 1.7.2011- 30.6.2012.

Riskhantering

I Litauen står en kund för över 20 procent av bolagets resultat. I koncernbokslutet har inget beroende av kunden rapporterats. Den aktuella, betydelsefulla kunden har haft betalningssvårigheter. Enligt uppgifter som revisorerna har lämnat har det förekommit ytterst diffusa rykten om kunden i den lokala pressen.

Övriga granskningsfrågor

Under räkenskapsperioden har vi granskat en EU-bidragsansökan. Inget särskilt framkom vid granskningen. Det verkar inte sannolikt att den eventuella återbetalningsskyldighet som anknyter till bidraget om projektet inte genomförs ska utfalla.

Övriga tjänster

Vi kom överens med ekonomidirektören att vi ger ett anbud på utveckling av internprissättningen före utgången av 2012.

20.8.2012

Leena Loiste

Heikki Hoksotin